

**Riksdagens  
bankfullmäktiges  
berättelse  
2006**



**Helsingfors 2007**

**RIKSDAGENS  
BANKFULLMÄKTIGES BERÄTTELSE  
2006**



**TILL  
RIKSDAGEN**



---

**HELSINGFORS 2007**

ISSN 1237-4342 (tryckt)  
ISSN 1796-9808 (webbpublikation)  
EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2007

## INNEHÅLL

	Sida		Sida
<b>PENNINGPOLITIK OCH EKONOMI ..</b>	5	<b>FINLANDS BANKS FÖRVALTNING OCH ÄRENDE N HANDLAGDA AV BANKFULLMÄKTIGE .....</b>	28
<b>Europeiska centralbankens penningpolitik och ekonomin i euroområdet .....</b>	5	Inledning.....	28
Den världsekonomiska utvecklingen.....	5	Lagstiftningsreformer .....	29
Utvecklingen i euroområdet.....	6	Förvaltning .....	29
Penningpolitik och prisstabilitet i euroområdet .....	7	Direktionen.....	29
<b>Ekonomi i Finland 2006 .....</b>	9	Bankfullmäktiges sammansättning .....	30
Den samhällsekonomiska utvecklingen.....	9	Revisorer.....	30
De offentliga finanserna.....	10	Revisionen .....	30
Prisstabiliteten i Finland och ECB:s penningpolitik.....	10	<b>FINANSINSPEKTIONEN .....</b>	31
<b>FINLANDS BANKS VERKSAMHET ....</b>	13	Inledning.....	31
Internationell verksamhet .....	13	Lagstiftningsreformer .....	31
Stabilitetsanalys och allmän övervakning av finansmarknaden .....	13	Förvaltning .....	31
Kontantförsörjning.....	14	Stabiliteten på finansmarknaden och Finansinspektionens verksamhet .....	32
Forskning och statistik.....	15	Utvecklingen på finansmarknaden 2006 ...	32
<b>FINLANDS BANKS BOKSLUT .....</b>	16	Uppfyllelsen av målen för Finansinspektionens verksamhet .....	33
Balansräkning.....	16	Internationellt utvecklings- och tillsynssamarbete.....	34
Resultaträkning .....	18	Allmän effektivitet och tillräckliga resurser i Finansinspektionens verksamhet	34
Bokslutsbilagor .....	19	Riksdagens bankfullmäktiges bedömning av Finansinspektionens verksamhet .....	35
Noter till bokslutet .....	21		
Noter till balansräkningen .....	23		
Noter till resultaträkningen.....	26		

Siffrorna i berättelsen baserar sig på  
de uppgifter som fanns tillgängliga i  
februari 2007.



## PENNINGPOLITIK OCH EKONOMI

### Europeiska centralbankens penningpolitik och ekonomin i euroområdet

Liksom under de senaste åren växte den globala ekonomin kraftigt också 2006. Bland de stora ekonomierna var konjunkturuppgången särskilt stark i Kina, Indien och Ryssland. Även i Förenta staterna och Japan fortsatte ekonomin att växa i jämn takt. BNP-tillväxten i euroområdet accelererade 2006 klart jämfört med de föregående åren och uppgick till ca 2,7 %. Också i EU-länderna utanför euroområdet var tillväxten hög.

I fråga om prisstabilitet skedde inga större förändringar i euroområdet. Inflationen i euroområdet låg på samma nivå som året innan, dvs. 2,2 %. Inflationen sjönk emellertid under 2 % mot slutet av året, vilket innebar att ECB:s inflationsmål uppnåddes. Nedgången i inflationstakten berodde framför allt på att världsmarknadspriserna på råolja började sjunka under slutet av året. Eurons externa värde var rätt stabilt under hela året.

ECB bedrev en aktiv penningpolitik. ECB hade höjt styrräntan i december 2005 och fortsatte att höja den successivt. Styrräntan höjdes 2006 med totalt 2,75 % till 3,50 %. Trots styrräntehöjningarna låg både de korta och de långa marknadsräntorna på rätt låga nivåer, eller omkring 4 %, under hela året. De låga realräntorna ledde till ökad utlåning.

### Den världsekonomiska utvecklingen

Den höga tillväxten i världsekonomin 2006 var brett baserad. Tillväxten baserade sig inte bara på ekonomin i Förenta staterna utan var kraftig även i de stora tillväxtekonomierna, såsom Kina, Indien och Ryssland. Också i andra viktiga utomeuropeiska industriländer, som Australien och Kanada, och i mindre ostasiatiska ekonomier var utvecklingen snabb. Särskilt kraftigt växte Kinas ekonomi: BNP-tillväxten uppgick till ca 10 %. Den ekonomiska tillväxten var rätt stark också i Latinamerika, Sydafrika och de viktigas-

te oljeproducerande länderna. Det fortsatt höga oljepriset föreföll inte att försvaga den globala tillväxten.

Den ekonomiska tillväxten i Förenta staterna var fortfarande relativt hög 2006 trots ränteuppgången och det stora bytesbalansunderskottet. Redan under våren 2004 hade den amerikanska centralbanken successivt börjat höja styrräntan. Denna politik fortsatte 2006, och styrräntan var vid slutet av året 5 %. Trots ränteuppgången var tillväxten i den privata konsumtionen fortsatt stark i Förenta staterna och också företagen ökade sina investeringar. Bostadsmarknaden visade däremot tecken på att svalna. En motpol till den goda realekonomiska utvecklingen var den rekordartade ökningen av Förenta staternas bytesbalansunderskott till drygt 800 miljarder dollar. I förhållande till BNP-värdet ökade underskottet emellertid inte längre. Förenta staternas inflation visade inga tecken på att öka. Underskottsproblemen lättade en aning då det offentliga underskottet minskade på grund av att skatteintäkterna ökade mer än väntat.

Världsmarknadspriset på råolja var fortsatt högt under hela året. I oljeprisets kölvatten steg också priserna på många andra råvaror. På världsmarknaden gick råvarupriserna i euro upp med ca 7 % under 2006. Pristoppen för råolja nåddes i augusti under kriget i Libanon. Efter kriget sjönk oljepriset under slutet av året till ca 60 dollar per fat.

Bakom den kraftiga prisstegringen på olja och andra råvaror ligger både efterfråge- och utbudsfaktorer. Särskilt den snabba tillväxten i Kina har avsevärt ökat efterfrågan på olja och andra råvaror. Samtidigt har politiska osäkerhetsfaktorer präglat den interna utvecklingen i vissa oljeproducerande länder och den för Europa viktiga oljeproduktionen i Nordsjön har börjat minska.

Den höga globala tillväxten och stigande råvarupriser ledde inte till nämnvärt ökad inflation. I Förenta staterna var inflationen liksom åren innan i genomsnitt ca 3 % och prisökningen avtog mot slutet av året på samma sätt som i euro-

området. Den långvariga prisnedgången i Japan upphörde, men inflationstakten stannade på bara 0,2 %. Jämvikten i de offentliga finanserna förbättrades i samtliga stora ekonomier (tabell).

**Tabell.**  
**Nyckeltal för den världsekonomiska utvecklingen 2006**

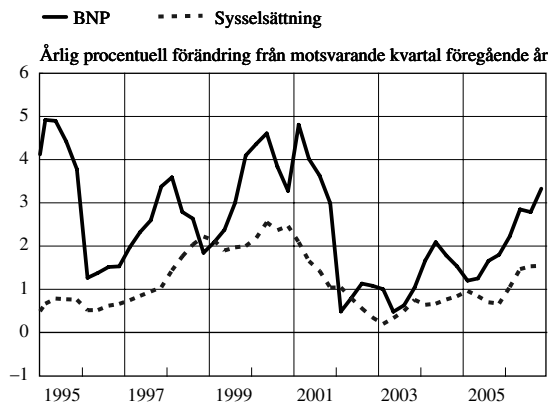
	Euro- området	Förenta staterna	Japan
BNP-tillväxt, %	2,7	3,4	2,1
Arbetslöshet, %	7½	4½	4½
Konsumentprisökning, %	2,2	3,2	0,2
Bytesbalans, % av BNP	-0,3	-6,6	3,8
Budgetsaldo, % av BNP	-2½	-2½	-4½

Källa: Eurostat.

### Utvecklingen i euroområdet

Den ekonomiska tillväxten i euroområdet ökade klart 2006. Den långa perioden av låg tillväxt som börjat 2001 var till ända. En viktig förändringsfaktor var att tillväxten i euroområdets största ekonomi, Tyskland, vände uppåt. Arbetslösheten i euroområdet hade börjat minska redan 2005 och avtog ytterligare 2006. Arbetslösheten minskade i nästan alla länder, nu också i Tyskland. Den genomsnittliga arbetslösheten i euroområdet ser sjönk under 8 % för första gången sedan 2001 (figur 1).

**Figur 1. BNP-tillväxt och sysselsättningsökning i euroområdet 1995–2006**



Källor: Europeiska centralbanken, Bureau of Economic Analysis (BEA) och Economic and Social Research Institute (ESRI).

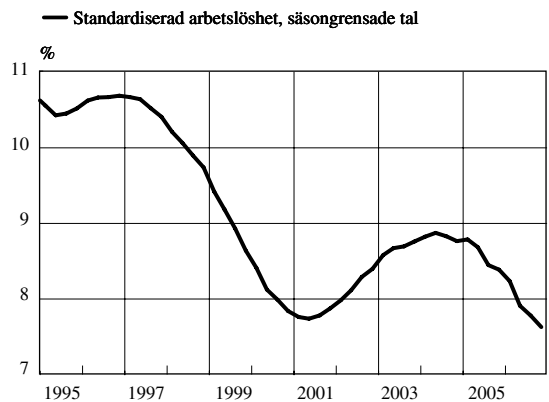
För de inhemska efterfrågekomponenterna i BNP i euroområdet – privata investeringar och privat konsumtion – var utvecklingen 2006 bättre än åren innan. Investeringarna började öka liksom även tillväxten i privat konsumtion. Också den gynnsamma exportutvecklingen gav fart åt tillväxten. Särskilt Tysklands export ökade snabbt.

Tillväxtskillnaderna mellan ekonomierna i euroområdet minskade under året då även ekonomier med tidigare låg tillväxt började visa tecken på återhämtning. De sedan flera år tillbaka stora skillnaderna i såväl ekonomisk tillväxt, inflation, sysselsättning och arbetslöshet som budgetbalans mellan de olika euroländerna minskade. Återhämtningen i Tysklands ekonomi balanseerade utvecklingen i hela euroområdet och gav fart åt tillväxten också i grannländerna. Den svagaste tillväxten i euroområdet 2006 hade Italien, vars tillväxttakt fortfarande låg under 2 %. Men också i Italien minskade arbetslösheten.

Bland euroländerna hade Finland, Spanien, Irland och Grekland den snabbaste tillväxten. I EU-länderna utanför euroområdet var den ekonomiska utvecklingen god och liksom under de senaste åren klart bättre än i euroområdet. Snabbast var tillväxten i de baltiska länderna, dvs. 10 %.

Tack vare den ekonomiska återhämtningen minskade arbetslösheten i euroområdet under året. Arbetslösheten var högst i Tyskland, men också där sjönk den under 10 %. Den genomsnittliga arbetslösheten i hela euroområdet var ca 8 % – dvs. den lägsta sedan 2001. (figur 2).

**Figur 2. Arbetslöshet i euroområdet 1995–2006**



Källa: Eurostat.

Budgetbalansen i euroländerna hade klart försvagats 2002–2005 på grund av den låga tillväxten. Det genomsnittliga offentliga underskottet närmade sig gränsen på 3 % av bruttonationalprodukten i stabilitets- och tillväxtpakten. I Tyskland och Frankrike ökade budgetunderskottet så att treprocentgränsen enligt stabilitets- och tillväxtpakten överskreds 2002–2005. Den ekonomiska återhämtningen åstadkom emellertid 2006 en vändning i de offentliga finanserna. I Tyskland och Frankrike sjönk underskotten under 3 %. Däremot var underskottet 2006 fortfarande alltför stort, dvs. över 3 % av BNP, i Grekland, Portugal och Italien. I EU-länderna utanför euroområdet överskreds treprocentgränsen i Ungern, Tjeckien och Malta.

Den genomsnittliga skuldkvoten i euroområdet uppgick fortfarande till drygt 70 %, vilket var mer än 10 procentenheter högre än fördraget tillåter. Skillnaderna mellan skuldkvoterna i de enskilda länderna var alltså betydande. Skulden var anmärkningsvärt stor, dvs. omkring 100 % av BNP, i tre länder: Belgien, Italien och Grekland. Däremot var skuldkvoten låg i Finland, Spanien och Irland. I EU-länderna utanför euroområdet var den offentliga skulden fortfarande klart lägre än genomsnittet i euroområdet.

Europeiska unionen utvidgades den 1 maj 2004 när tio länder – Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern – blev medlemmar. De nya medlemsländerna kunde inte genast ansluta sig till EMU. För en anslutning krävs att de först skall uppfylla konvergenzkriterierna enligt Maastrichtfördraget. Kriterierna för de offentliga finanserna uppfylldes 2006 av de baltiska länderna, Polen och Slovenien.

För anslutning till EMU krävs utöver att länderna uppfyller kriterierna för de offentliga finanserna också två år av stabila valutakurser, tillräcklig prisstabilitet och moderat räntenivå. I praktiken kan valutastabilitet säkerställas genom anslutning till EU:s växelkursmekanism ERM2. Av de nya medlemsländerna var Litauen, Slovenien och Estland de första som anslöt sig till ERM2. Detta skedde den 28 juni 2004 och innebär att de hade kunnat bli medlemmar i EMU 2007 förutsatt att de uppfyllde de övriga kriterierna. En alltför hög inflation utgjorde emellertid 2006 hinder för Litauens och Estlands EMU-anslutning. Däremot blev Slovenien medlem i euroområdet räknat från början av 2007. Som anslutningskurs godkändes centralkursen i ERM för slovenska tolar.

Till ERM2 hör för närvarande utom Litauen

och Estland också Danmark, Cypern, Lettland, Malta och Slovakien. ERM2-ländernas valutor höll sig under året innanför fluktuationsbandet.

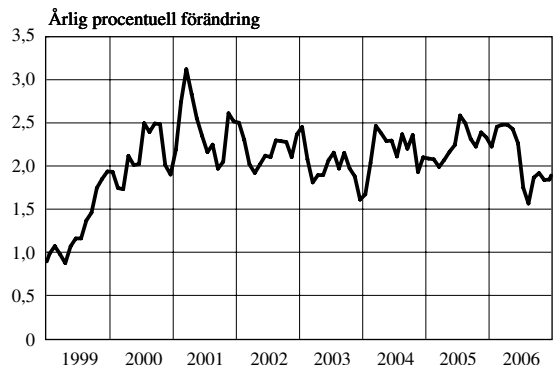
#### Penningpolitik och prisstabilitet i euroområdet

Den genomsnittliga inflationen i euroområdet låg 2006 liksom de föregående åren något över referensvärdet 2 %. Den årliga genomsnittliga inflationstakten blev 2,2 %. Inflationen i euroområdet översteg således fortfarande referensvärdet, om än obetydligt. I fråga om prisstabilitet kan utvecklingen i euroområdet således betraktas som tillfredsställande. Men resultatet är en besvikelse med tanke på att inflationen beräknades avta under året. Så skedde inte. Den viktigaste orsaken till att målet överskreds var fortfarande de kraftigt stigande världsmarknadspriserna på olja och andra råvaror, även om prisstegringen avtog något jämfört med föregående år. Under andra halvåret 2006 minskade inflationen i euroområdet till knappt 2 % på grund av nedgången i världsmarknadspriset på olja och eurons förstärkning (figur 3).

Bortsett från oljepriset var inflationstrycket i övrigt obetydligt i euroområdet. Löneökningstakten var låg i hela området liksom föregående år. De nominella lönerna steg med omkring 2½ %. Enhetsarbetskostnaderna ökade med knappt 1 % då arbetsproduktivitetensökningen accelererade.

Inflationsskillnaderna mellan de enskilda euroländerna minskade något 2006 men utjämnades inte helt. I de flesta euroländer stannade inflationen under eller nära referensvärdet 2 %. Den klart högsta inflationen hade Spanien och Grekland.

**Figur 3. Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för euroområdet 1999–2006**

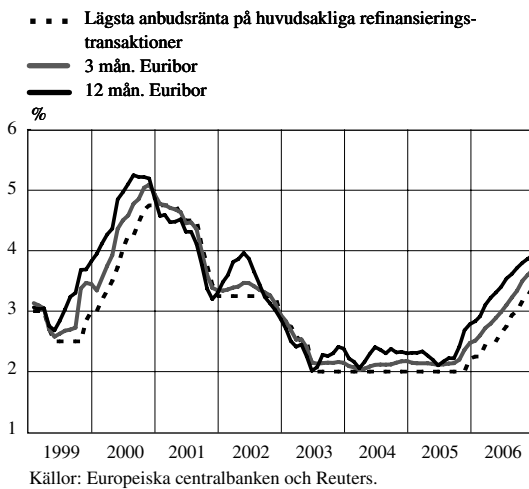


Källa: Europeiska centralbanken.



ECB höll sin styrränta oförändrad på 2 % under en lång tid, från juni 2003 fram till december 2005. Därefter började ECB bedriva en aktivare penningpolitik och höjde styrräntan fem gånger under 2006. Vid årets slut var styrräntan 3,50 %. Styrräntehöjningarna kom inte som någon överraskning. Finansmarknaden hade förutspått en åtstramning av penningpolitiken redan sommaren 2005 varvid de korta marknadsräntorna vände uppåt. Under 2006 stabiliserades 12 månaders euribor på omkring 4 % (figur 4).

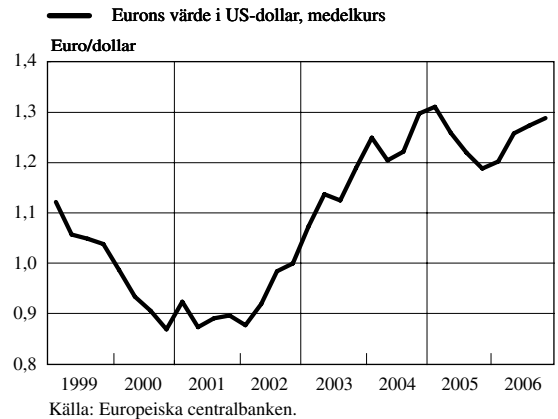
**Figur 4. ECB:s styrränta och Euriborräntor 1999–2006**



Uppgången i styrräntan och de korta marknadsräntorna ledde inte till någon uppgång i de långa räntorna. De långa 5- och 10-åriga räntorna låg stabilt på drygt 4 %, vilket visar att finansmarknadens inflationsförväntningar inte förändrades.

Åtstramningen av penningpolitiken berodde på ECB:s oro för tilltagande inflation. Under året motiverades höjningen av räntenivån också med den allt snabbare ekonomiska tillväxten i euroområdet som bedömdes kunna leda till ett ökat framtida inflationstryck. Dessutom betonade ECB att det på grund av återhämtningen i euroländernas ekonomier inte längre var motiverat att stödja den ekonomiska utvecklingen med en exceptionellt låg räntenivå. Bakom räntehöjningen låg också ECB:s oro för snabbt ökande

**Figur 5. Eurons externa värde 1999–2006**



penningutbud, kreditexpansion och stigande tillgångspriser.

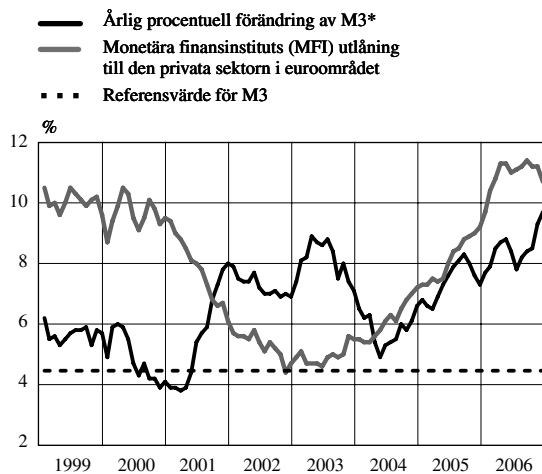
Eurons externa värde stabiliserades under året nära den nivå som rådde 1999 vid övergången till etapp tre av EMU. EMU-starten följdes först av en kraftig depreciering av euron 1999–2000. Därefter började euron förstärkas. Som starkast var euron vid slutet av 2004. Under 2005 försvagades eurons externa värde, men årsgenomsnittet låg nära 2004 års nivå. Under 2006 låg euron i relation till andra valutor i genomsnitt nära föregående års nivå, även om värdet varierade under året. Mot US-dollar var euron som starkast vid årets slut (figur 5). Apprecieringen av euron bromsades sannolikt upp på grund av den amerikanska centralbankens fortsatta räntehöjningar som innebar ökad avkastning på korta dollarinvesteringar jämfört med investeringar i euro.

Eurons appreciering omöjliggjorde en förbättring av exportens konkurrenskraft i euroländerna jämfört med Förenta staterna, Kina och Japan. Den starka euron medförde dock inte några större problem för exporttillväxten i euroområdet. Särskilt i euroområdets största ekonomi, Tyskland, ökade exporten kraftigt.

ECB avser att upprätthålla prisstabilitet med hjälp av ett inflationsmål och ett penningmängdsmål. För den årliga tillväxten i det så kallade breda penningmängdsmåttet M3 har fastställts referensvärdet 4,5 %. I praktiken har värdet under EMU-tiden kontinuerligt överskridits. Under 2006 var tillväxten i penningutbudet liksom åren innan snabb och ökade till och med något, dvs. till närmare 10 %.

Rikligt med likviditet och låga räntor på grund av en expansiv penningpolitik gjorde hushållen i flera euroländer benägna att skuldsätta sig. Bankernas utlåning till företag och hushåll fortsatte att öka i euroländerna. Den genomsnittliga utlåningstillväxten tilltog jämfört med året innan och var omkring 10 % (figur 6). Observeras bör emellertid att det i fråga om såväl tillväxt som skuldsättning inom den privata sektorn förekommer stora skillnader mellan olika länder. Bland euroländerna hade Spanien och Irland den snabbaste utlåningsökningen och där steg också bostadspriserna mest.

**Figur 6. Penningmängdstillväxt (M3) i euroområdet 1999–2006**



Källa: Europeiska centralbanken.

\* Säsongs- och kalenderrensats.

### Ekonomi i Finland 2006

Den ekonomiska tillväxten i Finland accelererade betydligt 2006. BNP-tillväxten var 5 ½ %, den högsta i euroområdet. Den höga tillväxtsiffran förklaras delvis av att totalproduktionen under jämförelseåret 2005 var mindre än normalt på grund av den två månader långa arbetskonflikten inom skogsindustrin. Elektronikindustrins produktion varierade kraftigt under året. Som motor för tillväxten fungerade metallindustrin. Den ekonomiska utvecklingen i Finland var med alla mått mätt klart bättre än genomsnittet i euroområdet. Också budgetbalansen i Finland förstärktes.

### Den samhällsekonomiska utvecklingen

Uppsvinget i Finlands ekonomi som börjat 2004 kulminerade 2006 då BNP-tillväxten steg till 5 ½ %. Att tillväxten tog fart berodde framförallt på den kraftiga exportökningen: volymen av varu- och tjänsteexporten ökade med omkring 10 %. Utom exporten växte också privata investeringar och privat konsumtion relativt snabbt. Däremot avtog tillväxten i offentlig konsumtion. Tack vare exportutvecklingen ökade industriproduktionen kraftigt, dvs. med omkring 10 %. Den förbättrade sysselsättningen stärkte hushållens köpkraft vilket tillsammans med ökade bostads- och konsumentkrediter gav fart åt den privata konsumtionen och detaljhandeln. Även tjänstesektorn växte.

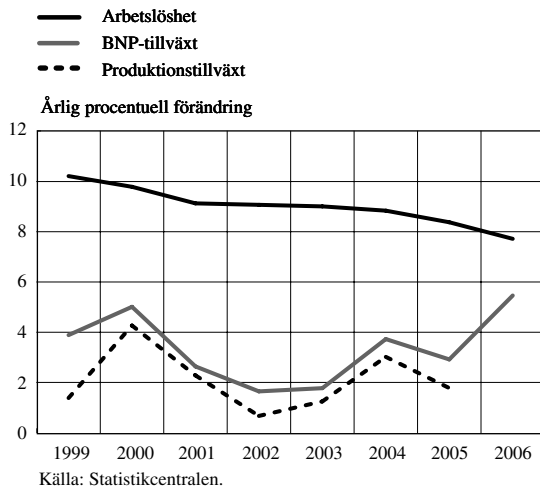
Den privata konsumtionen ökade liksom åren innan med omkring 3 % trots att realinkomstökningen på grund av den något tilltagande inflationen och den långsammare uppgången i inkomstnivån blev lägre än under de föregående åren. Tillväxten upprätthölls av förbättrad sysselsättning och ökad utlåning. Den ökade privata konsumtionen var delvis kreditfinansierad.

Den starka globala konjunkturen och de finländska företagens goda konkurrenskraft gav fart åt exportökningen. Tillväxten var hög framförallt i verkstadsindustrin, men också andra branscher redovisade en god exportutveckling. Tack vare högre exportintäkter ökade handelsbalans- och bytesbalansöverskotten avsevärt. Bytesbalansöverskottet växte med omkring 2 miljarder euro till 10 miljarder euro. Industrins och hela samhällsekonomins produktivitet ökade snabbt, och företagens redan tidigare goda lönsamhet förbättrades ytterligare. Företagens omsättning och lönsamhet ökade rekordartat. Den avtagande uppgången i inkomstnivån bidrog för sin del till företagens ökade lönsamhet.

Sysselsättningsutvecklingen var mycket gynnsam 2006 (figur 7). Sysselsättningen började förbättras under andra halvåret 2004. Under 2005 uppstod omkring 40 000 nya arbetstillfällen och 2006 ökade sysselsättningen likaså med ca 40 000 personer. Sysselsättningen förbättrades inom nästan alla branscher, också inom industrin. Största delen av de nya arbetstillfällena uppstod dock inom den privata tjänstesektorn. Inom den offentliga sektorn var sysselsättningen nästan oförändrad. Arbetslösheten fortsatte att sjunka enligt Statistikcentralens beräkningar och den genomsnittliga arbetslösheten var 7,7 % på årsnivå. Arbetslösheten i Finland var därmed för första gången under EMU-tiden lägre än genom-

snittet för euroområdet. Sysselsättningen steg till 69 % och var därmed högre än genomsnittet i euroområdet men fortfarande klart lägre än i de övriga nordiska länderna.

**Figur 7. BNP, produktivitet och arbetslöshet i Finland 1999–2006**



### De offentliga finanserna

Finanspolitiken var 2006 inte längre expansiv liksom under tidigare år utan snarare neutral. Under året fortsatte lindringen av beskattningen av förvärvsinkomster. Som motvikt till skattelättnaderna avtog tillväxten i de offentliga utgifterna klart. Trots att förvärvsinkomstbeskattningen lindrades med omkring 0,8 miljarder euro växte den offentliga sektorns skatteintäkter mycket snabbare än prognostiserat och överskottet i de offentliga finanserna blev större än väntat. De ökade skatteintäkterna förbättrade också kommunekonomin som länge kämpat med svårigheter, och kommunernas totala underskott minskade klart jämfört med året innan. Tack vare inkomstöverskottet och intäkterna från avyttring av tillgångar kunde staten amortera statsskulden. Till följd av den snabba BNP-tillväxten minskade statsskuldens andel av totalproduktionen till omkring 35 %.

I fråga om stabilitets- och tillväxtpakten låg Finland liksom åren innan mycket väl till. Överskottet i de offentliga finanserna var 2006 betydligt större än beräknat, dvs. ca 4 % av BNP. I Finland var överskottet i de offentliga finanserna större än i något annat EU-land och den offentliga brut-

toskulden i relation till totalproduktionen bara hälften av genomsnittet i euroområdet. I motsats till förhållandet i andra länder stärks de offentliga finanserna i Finland genom att överskottet i det lagstadgade arbetspensionssystemet, som till stor del förvaltas av den privata sektorn, räknas in i de offentliga finanserna. Finlands offentliga finanser skulle dock ha visat överskott 2006 även utan överskottet i socialskyddsfonderna. På grund av det ökade inkomstöverskottet och stigande börskurser steg det totala värdet av pensionsfonderna med omkring 10 % och överskred vid årets slut klart 100 miljarder euro.

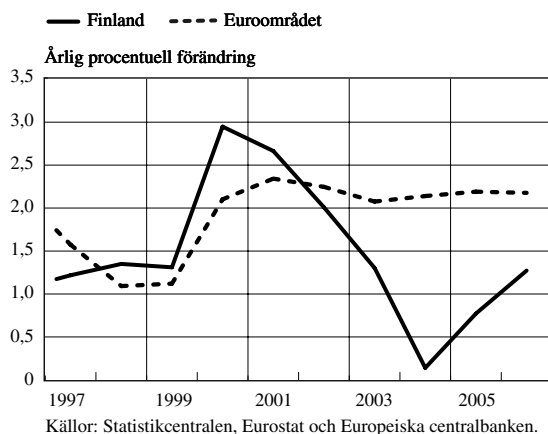
Den finländska samhällsekonomin konjunkturkänslighet, det växande antalet blivande pensionärer och en försvagad försörjningskvot kräver starka offentliga finanser också i framtiden. Därför har Finland, liksom vissa andra länder, i sitt stabilitetsprogram lagt upp ett ambitiösare mål för budgetbalansen på medellång sikt än kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Detta är också befogat. Därför kommer det även i framtiden att finnas ett utpräglat behov att använda en del av den ekonomiska tillväxten för att öka det offentliga överskottet och minska den offentliga skulden.

### Prisstabiliteten i Finland och ECB:s penningpolitik

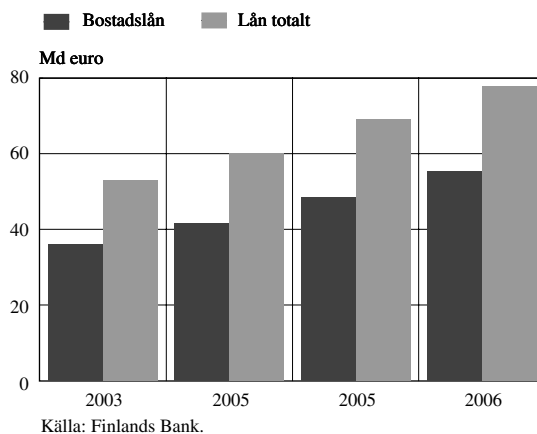
Konsumentprisökningen var 2006 jämförelsevis låg i Finland och stannade klart under referensvärdet 2 % och genomsnittet för euroområdet (figur 8) liksom under de föregående åren. Att inflationstakten kunde hållas låg var anmärkningsvärt då Finlands ekonomi samtidigt växte rekordsnabbt och de stigande energipriserna skapade ett inflationstryck. En fortsatt lägre inflation än genomsnittet för euroområdet vittnar för sin del om att den finländska ekonomin trots låga räntor och hög tillväxt inte hotades av någon överhettning.

Det nationella och det harmoniserade (HIKP) konsumentprisindexet utvecklades på olika sätt 2006. Medan inflationen enligt det harmoniserade konsumentprisindexet var bara 1,3 % var inflationen enligt det nationella konsumentprisindexet 1,6 %. Tidvis – exempelvis i december 2006 – var skillnaderna mellan indexen till och med större. Orsaken till skillnaderna mellan de två indexen var framförallt att det blev dyrare att bo i ägarbostäder. Uppgången i bolåneräntorna under året var den största orsaken till skillnaderna. Effekten av ränteändringar på prisnivån beaktas inte i det harmoniserade konsumentprisindexet.

**Figur 8. HIKP-förändring i Finland och i euroområdet 1997–2006**



**Figur 9. Utlåning till hushåll i Finland 2003–2006**



Finlands lägre inflation jämfört med utvecklingen i övriga euroländer berodde inte på en exceptionellt moderat löneutveckling. Arbetskraftskostnaderna ökade i Finland under året med närmare 3 %, vilket var omkring en halv procentenhet mera än i euroområdet i genomsnitt. Ökningen i arbetskraftskostnaderna fick emellertid inte genomslag i priserna eftersom arbetsproduktiviteten i Finland steg betydligt snabbare än i de övriga euroländerna. Tack vare den gynnsamma produktivitetsutvecklingen ökade enhetsarbetskostnaderna inte i Finland 2006.

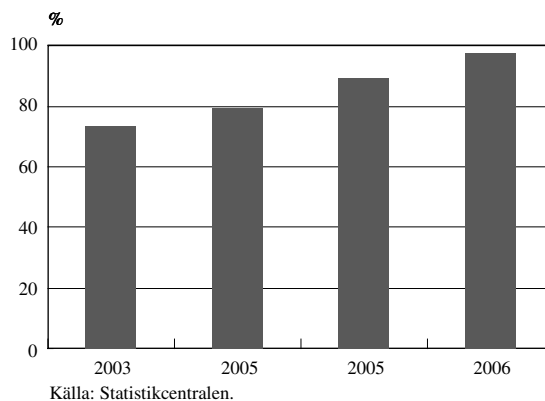
Den breda och långvariga centrala inkomstuppbyggnaden som nåddes på hösten 2004 ledde till att uppgången i inkomstnivån såsom avtalat avtog något 2006. Det bör noteras att den snabba tillväxten i sysselsättningen och produktionen inte ledde till löneglidning eller överhettning av arbetsmarknaden trots att flera företag vittnade om svårigheter att finna yrkeskunnig arbetskraft.

Den låga räntenivån i euroområdet, de finländska bankernas konkurrens om marknadsandelar och hushållens positiva framtidsförväntningar upprätthöll en snabb utlåningstillväxt. Utlåningen ökade under året i samma takt som under de föregående åren, dvs. med omkring 10 % (figur 9). Största delen av utlåningen till hushåll var bostadslån. På grund av den ökade utlåningen steg efterfrågan på bostäder och bostadspriserna fortsatte att stiga framförallt i huvudstadsregionen.

Den ökade upplåningen ledde till att hushållens sparkvot blev mycket låg under året. Hushållens

konsumtionsutgifter var större än inkomsterna och deras sparkvot var negativ, omkring -1,5 % av de disponibla inkomsterna. Detta var ett uttryck för konsumenternas starka tro på fortsatt ekonomisk tillväxt men var också oroande eftersom de finländska hushållens sparkvot är låg jämfört med förhållandet i många andra länder. Trots ökad utlåning och låg sparkvot var förhållandet mellan hushållens skulder och disponibla inkomster i Finland fortfarande rätt tillfredsställande jämfört med motsvarande förhållande i många andra länder, även om hushållens skuldsättning nådde rekordhöga nivåer. Hushållens skuldsättningsgrad steg under året till nästan 100 % av de disponibla inkomsterna. (figur 10).

**Figur 10. Hushållens skulder i förhållande till den disponibla inkomsten i Finland 2003–2006**



Den ökade utlåningen och fortsatt stigande bostadspriser är oroväckande. Även om den genomsnittliga skuldsättningsgraden ännu inte är exceptionellt hög i Finland håller skuldsättningsgraden framförallt för unga familjer på att stiga snabbt. I Finland har också nästan alla bostadslån rörlig ränta, vilket ökar riskerna vid räntehöjningar.

ECB:s penningpolitik var 2006 liksom under de föregående åren lämpligt dimensionerad för Finlands ekonomi. Produktionen och sysselsättningen har utvecklats mycket gynnsamt i Finland under EMU-tiden; realekonomins utveckling har varit bättre än i euroområdet i genomsnitt. Så var fallet också 2006. ECB:s expansiva penningpolitik med låga räntor har för sin del bidragit till denna utveckling. De offentliga finanserna i Finland har hela tiden varit goda och stabilitets- och tillväxtpakten har således inte begränsat det ekonomisk-politiska svängrummet. Därför har

Finland kunnat bedriva en aktiv konjunktur- jämnande finanspolitik vilket har bidragit till den gynnsamma sysselsättningsutvecklingen.

En expansiv penningpolitik är ofta bra för tillväxten och sysselsättningen men medför risk för ökad inflation och alltför hög skuldsättning inom den privata sektorn. De senaste årens snabba tillväxt och låga räntor har inte i Finland lett till överhettning eller ökad inflation på samma sätt som i vissa andra euroländer med snabb tillväxt. Tvärtom har Finland haft en bättre prisstabilitet än genomsnittet för euroländerna. Följaktligen kan man anse att den gemensamma penningpolitiken har varit lämplig för Finlands ekonomi. Uppgången i räntenivån 2006 var också nödvändig för att ekonomin inte skulle överhettas och för att hushållens skuldsättning och uppgången i bostadspriserna skulle avta. Uppgången i räntenivån kan förväntas ha effekt på den ekonomiska tillväxten under 2007.

## FINLANDS BANKS VERKSAMHET

### Internationell verksamhet

Finlands Bank medverkar på många sätt i det internationella samarbetet förutom inom EU och ECB också i Internationella valutafonden (IMF) och Internationella regleringsbanken (BIS). Det viktigaste är att delta i det penningpolitiska beslutsfattandet i ECB-rådet, där Finlands Bank representeras av chefdirektören. Dessutom deltar ett stort antal tjänstemän från banken i olika permanenta ECBS-arbetsgrupper.

Direktionsordföranden i Finlands Bank är också medlem av ECB:s allmänna råd, som består av cheferna för EU-ländernas nationella centralbanker och ECB:s ordförande och vice ordförande. Allmänna rådet sammanträdde 2006 liksom tidigare en gång per kvartal.

Finlands Banks chefdirektör är medlem av ECB-rådet som beslutar om penningpolitiken för euroområdet. Under 2006 höll rådet 22 sammanträden.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) på alla beredningsstadiet. I kommittéerna och i de flesta arbetsgrupper hade Finlands Bank en representant; totalt över 80 experter från banken deltog i ECBS kommitté- och arbetsgruppsarbete under 2006. Kommittéerna och arbetsgrupperna sammanträdde efter behov ett flertal gånger under året. Vidare deltog många andra experter från banken i förberedelserna inför råds-, kommitté- och arbetsgruppsmötena.

Finlands Bank företräder Finland i Internationella valutafonden. Finlands ställningstaganden till frågor som behandlades i valutafondens direktion framfördes via den nordisk-baltiska valkretsens representant, som 2006 var Tuomas Saarenheimo. Under Finlands EU-ordförandeskap svarade den finländske ledamoten av valutafondens direktion för samordningen av EU-ländernas ställningstaganden och för föredragningen av eventuella gemensamma ståndpunkter. Representanter för Finlands Bank medverkade också i OECD i två kommittéer.

Under Finlands EU-ordförandeskap arrangerade Finlands Bank och finansministeriet den 8–9 september 2006 i Helsingfors ett informellt Ekofinmöte i vilket EU-ländernas finansministrar och centralbankschefer deltog. Teman för diskussionerna var bland annat energipolitiken och globaliseringen.

Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen deltog dessutom under 2006 i många internationella seminarier och konferenser.

### Stabilitetsanalys och allmän övervakning av finansmarknaden

Finlands Bank analyserar verksamheten, läget och utvecklingen på finansmarknaden i Finland fortlopande med avseende på makrostabiliteten. Målet är att med hjälp av stabilitetsanalysen göra det finansiella systemet mindre sårbart och förutse och förebygga eventuella systemrisker. Till den allmänna övervakningen hör att säkerställa att den finansiella infrastrukturen fungerar säkert och fortlopande utvecklas.

I sin stabilitetsrapport i december 2006 bedömde Finlands Bank att finanssystemet i Finland är stabilt och sannolikt klarar av till och med mycket allvarliga störningar. Den gynnsamma ekonomiska utvecklingen bidrar enligt rapporten ytterligare till stabilitet i det finansiella systemet. Problemen i den globala ekonomin och i det internationella finanssystemet skulle emellertid om de realiserades snabbt kunna påverka de finländska finansinstituten.

Enligt stabilitetsrapporten kommer bankernas och försäkringsbolagens starka resultat och riskbuffertar att utvecklas gynnsamt även framöver. Kreditriskerna ansågs vara skäligen eftersom bankernas kunder i regel fortfarande har god ekonomi. Den oro som uttrycktes i rapporten över att en del av de mest skuldsatta hushållen kan få problem med sin ekonomi är emellertid i hög grad befogad.

I Finland är hushållens skuldsättning fortfarande måttlig i internationell jämförelse trots den kraftigt ökande bolånestocken. Hushållens lånekostnader har hållits i styr mycket tack vare låga räntor, snävare marginaler och längre löptider. Ränteuppgången under året har emellertid förändrat situationen något. Den stora efterfrågan på lån i förening med små kreditförluster har ökat bankernas lönsamhet, men den kraftigt ökade utlåningen kan dock skapa växande skuldproblem och ökade kreditförluster på medellång sikt. Snäva lånemarginaler och längre löptider kan vidare medföra lönsamhetsproblem om bankernas strategi att skaffa intäkter från andra kundtjänster inte visar sig vara hållbar. Även om hushållens skuldbörda och lånekostnader ser ut att vara måttliga i Finland, är det skäl att minnas att skulderna inte fördelar sig jämnt. Särskilt unga familjer i tillväxtcentra kan i förhållande till sina inkomster ha mycket stora bolån med lånekostnader som hålls på en skälig nivå bara på grund av långa löptider och låga räntor. Stigande räntor kan snabbt försämra deras situation eftersom de flesta lånen i Finland löper med rörlig ränta.

På lång sikt hänför sig den finländska finanssektorns risker fortfarande framförallt till den kraftiga strukturomvandlingen av finans- och försäkringssektorn med dess gränsöverskridande strukturaffärer. Det är därför en ständig utmaning att anpassa reglering och tillsyn till en alltmer internationell omvärld med snabb integration.

### **Kontantförsörjning**

Finlands Bank ger ut nya eurosedlar och euromynt i Finland. För de utelöpande sedlarnas äkthet och kvalitet svarar centralbankens regionkontor, där sedlarna sorteras. Förutom att ge ut nya mynt återcirkulerar Finlands Bank bruksmynt i stora partier för att tillgodose handelns behov och behovet av växelpengar i övrigt.

Sedan euron infördes har Finlands Bank i enlighet med sin strategi alltmer koncentrerat sig på myndighetsuppgifterna och grossistfunktionen i kontantförsörjningen och sökt skapa möjligheter för en effektiv logistik hos de privata kontantförsörjningsparterna. Kontantförsörjningssystemet i Finland hör till de effektivaste i euroområdet. Exempelvis av sedlarna från detaljhandeln återcirkuleras redan över hälften via privata uppräkningscentraler. Att kontantförsörjningen är effektiv visar också det att fyra av fem sedlar distribueras till allmänheten via bankautomater.

En översyn av riktlinjerna för kontantförsörjningen under den följande treårsperioden inleddes 2006, men de formella besluten fattas först 2007. Vid diskussionerna med de yrkesmässiga kontantförsörjningsparterna behandlades bl.a. depåsystemet för sedlar och mynt och verksamheten i Finlands Banks regionkontor. Målet med översynen av riktlinjerna är att förbättra hela kontantförsörjningsprocessens ekonomiska effektivitet med bibehållen servicenivå och säkerhet.

Liksom under de föregående euroåren steg beloppet eurosedlar och euromynt utgivna av Finlands Bank med närmare en femtedel, dvs. klart snabbare än användningen av kontanter i Finland. Även om exakt statistik om användningen av kontanter som betalningsmedel saknas visar gjorda undersökningar på en betydande nettomigration till andra euroländer och länder utanför euroområdet. Sedan euron infördes har i Finland mest getts ut 50- och 20-eurosedlar, dvs. automatsedlar, och 500-eurosedlar. Eurosedlarna och euromynten har blivit populärare än vad Eurosystemet räknade med, även om det var känt att ett gemensamt valutaområde skulle leda till mer utbredd användning av euron. Elektroniska betalningar och särskilt kortbetalningar har förväntats minska användningen av kontanter också vid små betalningar, bl.a. på grund av slopade beloppsgränser vid kortbetalningar och ökad online-kortkontroll. Hittills har en utveckling i den riktningen knappast varit märkbar i euroområdet, inte ens i fråga om automatsedlar.

Eurokontanterna har hittills varit mycket säkra och förfalskningarna få. Trots att de mest avancerade euroförfalskningarna numera är av mycket god kvalitet är förfalskningarna fortfarande lätta att upptäcka utan särskilda hjälpmedel. Eftersom mycket arbete läggs ned på de största sedlarnas äkthetsdetaljer har förfalskningarna alltmer börjat förfalska 20-eurosedlar. I euroområdet upptäcktes 2006 för första gången fler förfalskade 20-eurosedlar än 50-eurosedlar. Jämfört med övriga euroländer hade Finland också 2006 det lägsta antalet förfalskade eurosedlar både absolut och i relation till folkmängden. I Finland påträffades bara 571 förfalskningar, vilket var 279 färre än 2005. Detta beror främst på Finlands perifera läge och den obetydliga förekomsten av yrkesmässig brottslighet och vanebrottslighet.

Ramverket för återcirkulering av eurosedlar trädde i kraft vid utgången av 2006. Ramverket gäller äkthetskontroll och kvalitetssortering av eurosedlar och är avsett för privata professionella sedelhanterare. I ramverket ingår krav på sorte-

rings-, återcirkulerings- och insättningsautomater som kontrollerar äktheten och kvaliteten hos eurosedlar som återcirkuleras till allmänheten. Syftet är framförallt att säkerställa äktheten och kvaliteten hos sedlar som sprids till allmänheten via återcirkuleringsautomater. I praktiken kommer införandet av ramverket sannolikt inte att innebära någon skillnad för allmänheten. Allmänheten får liksom tidigare äkta eurosedlar av god kvalitet från bankautomaterna. Enligt ECB:s stickprovsbaserade kvalitetstest av eurosedlar 2006 hade Finland de minst nedsmutsade 20-eurosedlarna i hela euroområdet och också 50-eurosedlarna var i bättre skick än genomsnittet.

### **Forskning och statistik**

Enligt Finlands Banks 2005 omarbetade strategi är forskning och analys prioriterade kompetensområden som är inriktade dels på att bidra till beslutsfattandet inom Eurosystemet, dels på att tillhandahålla expertis som tjänar den inhemska ekonomiska politiken. Finlands Banks ekonomiska forskning tjänar till att bistå den penningpolitiska beredningen, utveckla bankens egen verksamhet och öka bankens externa inflytande. Finlands Banks mål är att uppnå internationell toppnivå inom vissa för banken centrala forskningsområden. Forskningen är uppdelad på monetär forskning vid bankens forskningsenhet och forskning kring transitionsekonomier vid bankens forskningsinstitut för transitionsekonomier (BOFIT).

Forskningsenhetens forskningsprojekt är organiserade i två forskningsprogram. Det ena fokuserar på penningpolitiska modeller och det andra på den finansiella tjänstesektorns framtid. I praktiken är forskningen inriktad på frågor kring arbets- och produktmarknadens effektivitet. Frågeställningarna är meningsfulla ur penningpolitiskt perspektiv. I den ekonomiska analysen används också en dynamisk allmänjämviktsmodell som konstruerats vid Finlands Bank.

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier bevakar och analyserar ekonomierna i Ryssland och Kina. Institutet har befast sin ställning inom denna forskning och spelar en framträdande roll bland centralbankerna i euroområdet. Forskningen kring transitionsekonomierna är betydligt mer tillämpad och praktiskt inriktad än den monetära forskningen som enligt rekommendationer från de experter som har utvärderat forskningsverksamheten mer följer akademiska standarder.

Sammanställningen av nationell finans- och betalningsbalansstatistik är en myndighetsuppgift som tilldelats Finlands Bank i gemenskapslagstiftningen. Finlands Bank deltar i samarbetet för att göra statistiken för euroområdet snabbare och mer täckande. Under året publicerades för första gången harmoniserade årsräkenskaper för euroområdet tillsammans med Eurostat. Finlands Bank har effektiviserat statistiken genom att fokusera på informationsteknik.



## FINLANDS BANKS BOKSLUT

## Balansräkning, miljoner euro

	31.12.2006	31.12.2005
<b>Tillgångar</b>		
<i>Guld och guldfordringar (1)</i> .....	761	686
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet (2)</i> .....	4 750	8 719
Fordringar på Internationella valutafonden (IMF). Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar .....	279	384
	4 470	8 336
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet (3)</i> .....	1 061	854
<i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet (4)</i> .....	368	0
<i>Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner (5)</i> .....	1 025	1 692
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner.....	500	1 200
Långfristiga refinansieringstransaktioner.....	525	492
<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet (6)</i> .....	60	0
<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet (7)</i> .....	4 998	0
<i>Fordringar inom Eurosystemet (8)</i> .....	5 886	6 407
Andel i ECB.....	74	74
Fordran för överförd valutareserv.....	717	717
Fordringar avseende Target och korrespondentbankskonton (netto).....	1 157	1 686
Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet .....	3 938	3 930
<i>Övriga tillgångar (9)</i> .....	933	840
Euroområdets mynt .....	25	31
Materiella och immateriella anläggningstillgångar..	204	209
Övriga omsättningstillgångar.....	488	471
Diverse.....	216	129
Summa tillgångar.....	19 843	19 198

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

	31.12.2006	31.12.2005
<b>Skulder</b>		
<i>Utelöpande sedlar (1) .....</i>	10 419	9 374
<i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner (2) .....</i>	3 766	3 536
<i>RTGS-konton (inklusive kassakrav).....</i>	3 765	3 535
<i>Inlåningsfacilitet .....</i>	1	1
<i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet (3) .....</i>	0	1
<i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet (4) .....</i>	4	1
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet (5) .....</i>	0	0
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet (6) .....</i>	–	509
<i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF (7) .....</i>	163	173
<i>Skulder inom Eurosystemet (8) .....</i>	–	11
<i>Övriga skulder (9).....</i>	162	153
<i>Värderegleringskonto (10).....</i>	762	974
<i>Avsättningar (11) .....</i>	2 676	2 735
<i>Eget kapital (12).....</i>	1 596	1 530
<i>Grundfond.....</i>	841	841
<i>Reservfond.....</i>	756	689
<i>Årets vinst (13) .....</i>	293	200
<b>Summa skulder .....</b>	<b>19 843</b>	<b>19 198</b>

## Resultaträkning, miljoner euro

	1.1–31.12.2006	1.1–31.12.2005
<i>RÄNTEINTÄKTER (1)</i> .....	528	403
<i>RÄNTEKOSTNADER (2)</i> .....	-100	-73
<i>RÄNTENETTO (3)</i> .....	428	331
<i>Realiserade vinster och förluster av valutakursdifferenser (4)</i> .....	-56	67
<i>Realiserade prisdifferenser på värdepapper (5)</i> .....	-100	1
<i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker (6)</i> .....	156	-68
<b>NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER</b> .....	428	331
<i>Nettoandel av monetära inkomster (7)</i> .....	5	3
<i>Andel av ECB:s vinst (8)</i> .....	-	-
<i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten (9)</i> .	3	3
<b>RESULTAT AV CENTRALBANKS- VERKSAMHETEN</b> .....	437	336
<i>Övriga intäkter (10)</i> .....	31	23
<i>Verksamhetskostnader</i>		
<i>Personalkostnader (11)</i> .....	-57	-49
<i>Administrationskostnader (12)</i> .....	-25	-17
<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar (13)</i> .....	-7	-6
<i>Sedelproduktionskostnader (14)</i> .....	-5	-3
<i>Övriga kostnader (15)</i> .....	-1	-8
<b>VERKSAMHETSRESULTAT</b> .....	373	277
<i>Pensionsfond</i>		
<i>Pensionsfondens intäkter (16)</i> .....	39	55
<i>Pensionsfondens kostnader (17)</i> .....	-21	-19
<b>FÖRÄNDRING AV AVSÄTTNINGAR (18)</b> .....	-98	-113
<b>ÅRETS RESULTAT (19)</b> .....	293	200

## Bokslutsbilagor, miljoner euro

	31.12.2006		31.12.2005	
<i>Futurkontrakt i utländsk valuta</i>				
Köpekontrakt .....	3,0		931,9	
Säljkontrakt .....	703,9		931,9	
<i>Aktier och andelar, nominellt värde</i>				
Bank for International Settlements <sup>1</sup> .....	22,4	(1,96 %)	22,4	(1,96 %)
Bostadsaktier .....	6,2		6,2	
Övriga aktier och andelar .....	0,1		0,1	
Summa .....	28,6		28,6	
<i>Kalkylmässig andel av</i>				
Värdepapperscentralens fond .....	0,3		0,3	
<i>Pensionsåtaganden</i>				
Finlands Banks pensionsåtaganden .....	478,0		470,3	
– varav täckt genom avsättningar .....	459,2		442,1	
<i>Finlands Banks intressekontor</i>				
Inlåning .....	18,6		20,0	
Utlåning .....	4,6		4,6	

<sup>1</sup> Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier. Tidigare redovisades den procentuella ägarandelen av BIS potentiella maximala aktiekapital.

*Finlands Banks fastigheter*

Fastighet	Adress	Byggnadsår	Volym ca m <sup>3</sup>
Helsingfors	Fredsgatan 16	1883/1961/2006	49 500
	Unionsgatan 33 <sup>1</sup>	1848	11 710
	Fredsgatan 19	1954	38 790
	Snellmansgatan 6 <sup>2</sup>	1857/1892/2001	26 930
	Snellmansgatan 2 <sup>2</sup>	1901/2003	3 200
	Ramsöuddsvägen 34	1920/1983/1998	4 600
Kuopio	Puutarhakatu 4	1993	11 900
Tammerfors	Koskikatu 9 C <sup>2</sup>	1942	36 000
Uleåborg	Kajaaninkatu 8	1973	17 700
Vanda	Säkerhetsdalsvägen 1	1979	311 500
Åbo	Slottsgatan 20	1914	10 500
Enare	Saariselkä	1968/1976/1998	6 100

<sup>1</sup> Unionsgatan 33 (11 710 m<sup>3</sup>) har avskilts till en egen fastighet och sålts till Helsingfors universitet. Äganderätten övergick 1.9.2006.

<sup>2</sup> Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

---

Bankfullmäktige har beslutat att vinsten, 293 157 380,47 euro, disponeras så att 107 157 380,47 euro överförs till reservfonden och 186 000 000,00 euro reserveras för statens behov.

## Noter till bokslutet

### *Redovisningsprinciper*

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och -metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Guld, poster i utländsk valuta och poster i europortföljen

Posterna i utländsk valuta och guld har i bokslutet omräknats till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna i utländsk valuta har värderats valuta för valuta. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro har värderats enligt värdepappersslag. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post.

Återförsäljnings- och återköpsförbindelser avseende värdepapper

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Fordringar och skulder mellan EU-ländernas nationella centralbanker

Transaktioner mellan EU-ländernas nationella centralbanker hanteras i första hand i Target-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid. Transaktionerna genererar bilaterala fordringar och skulder på konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa fordringar och skulder nettoredovisas så att ECB är motpart gentemot båda parterna. Varje nationell centralbank har således endast en nettoposition gentemot ECB.

Anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 1999 har anläggningstillgångarna värderats till anskaffningskostnaden minus avskrivningar. Linjär avskrivning

tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderingskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderingskontot så att de inte påverkar resultatet.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorer, kringutrustning och program, bilar: 4 år
- maskiner, inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro bortskrivs under anskaffningsåret.

Eurosedlar och monetära inkomster

ECB och de tolv centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, har sedan den 1 januari 2002 gett ut eurosedlar.<sup>1,2</sup> Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.<sup>3</sup> ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för ECB:s kapital. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande<sup>4</sup> fordringar eller skulder redovisas i delposten ”Fordringar/skul-

<sup>1</sup> Europeiska centralbankens beslut av den 6 december 2001 om utgivning av eurosedlar (ECB/2001/15).

<sup>2</sup> Slovenien anslöt sig till Eurosystemet den 1 januari 2007 varefter Eurosystemet består av 13 länder.

<sup>3</sup> Fördelningsnyckeln för sedlar har härletts ur de procentandelar som erhålls genom att ECB:s andel avräknas från det totala värdet av utgivna eurosedlar och det resterande beloppet, som utgör de nationella centralbankernas andel, delas enligt fördelningsnyckeln för ECB:s kapital.

<sup>4</sup> Europeiska centralbankens beslut av den 6 december 2001 om fördelning av de monetära inkomsterna för de deltagande medlemsstaternas nationella centralbanker från och med räkenskapsåret 2002 (ECB/2001/16).

der inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”. Finlands Bank redovisar en nettofordran.

#### *Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital*

	1.5.2004, %
Banque Nationale de Belgique	2,5502
Deutsche Bundesbank	21,1364
Bank of Greece	1,8974
Banco de España	7,7758
Banque de France	14,8712
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	0,9219
Banca d'Italia	13,0516
Banque centrale du Luxembourg	0,1568
De Nederlandsche Bank	3,9955
Oesterreichische Nationalbank	2,0800
Banco de Portugal	1,7653
Finlands Bank	1,2887
<b>Delsumma för Eurosystemet</b>	<b>71,4908</b>
Česká národní banka	1,4584
Danmarks Nationalbank	1,5663
Eesti Pank	0,1784
Central Bank of Cyprus	0,1300
Latvijas Banka	0,2978
Lietuvos bankas	0,4425
Magyar Nemzeti Bank	1,3884
Central Bank of Malta	0,0647
Narodowy Bank Polski	5,1380
Banka Slovenije	0,3345
Národná banka Slovenska	0,7147
Sveriges riksbank	2,4133
Bank of England	14,3822
<b>Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet</b>	<b>28,5092</b>
<b>Totalt</b>	<b>100,0000</b>

Fordringar och skulder för eurosedlar inom Eurosystemet justeras 2002–2007 med ett utjämningsbelopp för att den relativa inkomstfördelningen mellan de nationella centralbankerna inte skall förändras väsentligt från åren innan. Justeringarna görs för skillnaden mellan det genomsnittliga värdet av utelöpande sedlar för varje nationell centralbank under perioden juli 1999–juni 2001 och det genomsnittliga värdet av sedlar som centralbanken under denna period hade blivit tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln. Utjämningsbeloppen minskas stegvis varje år fram till den 31 december 2007. Därefter

kommer de monetära inkomsterna att fördelas fullt ut i förhållande till de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital. Ränteintäkterna och -kostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten ”Räntenetto”. Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras när nya medlemsstater ansluter sig till Eurosystemet.

De monetära inkomsterna, som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande sedlar, fördelas i regel på de nationella centralbankerna.<sup>5</sup> För 2004 fördelades de monetära inkomsterna inte, då ECB:s vinst för året understeg bankens andel av inkomsten från utelöpande eurosedlar. För 2005 och 2006 fördelades de inte heller utan avsattes för ECB:s valutakurs- och prISRISKER.

#### *Resultatavräkning*

Intäkterna och kostnaderna redovisas på upplupen basis.

Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Realiserade valutakursvinster och -förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Vinster och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värde regleringskontot.

Orealiserade förluster resultatförs när de är större än motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare tagits upp på värde regleringskontot i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsperioder. Om realiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet justeras nettogenomsnittsvärdet för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsperiod.

Orealiserade förluster och vinster (netto) särredovisas per värdepappersslag och valuta och för guldinnehavet.

Differensen mellan anskaffningskostnaden och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden.

Finlands Banks resultaträkning innehåller intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen

<sup>5</sup> ECB:s beslut (ECB/2005/11).

till marknadsvärdet på månadens sista dag. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

#### Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangementet, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden.

#### Poster utanför balansräkningen

Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen. Vinst och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen.

### Noter till balansräkningen

#### Tillgångar

#### 1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 450 troyuns guld som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, cirka 20 % av sitt guld till ECB.

	31.12.2006	31.12.2005
Guld		
Kvantitet: troyuns	1 576 450	1 576 835
Pris: euro/troyuns guld	482,69	434,86
Marknadsvärde (euro)	760 936 472	685 696 274
Förändring av marknadsvärdet (euro)	75 240 198	178 513 450

Förändringen i guldkvantiteten beror på viktsskillnadstransaktioner.

#### 2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

Fordringarna på Internationella valutafonden består av följande poster (miljoner):

	31.12.2006		31.12.2005	
	euro	SDR	euro	SDR
Reservposition i IMF	126,3	110,6	227,7	198,3
Särskilda dragningsrätter	146,6	128,4	130,1	113,3
Övriga fordringar på IMF	6,6	5,8	6,7	5,8
<b>Summa</b>	<b>279,5</b>	<b>244,8</b>	<b>364,5</b>	<b>317,4</b>

Finlands medlemsandel i valutafonden var 1 263,8 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgick till 146,6 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgick totalt till 279,5 miljoner euro. Kursen mellan SDR och euro var 1,14 den 31 december 2006. Eftersom marknadskursen var lägre än mittkursen 2006 resultatfördes värderingsförlusterna enligt redovisningsreglerna.

Utöver IMF-posterna redovisas här banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

	31.12.2006	31.12.2005
	euro	euro
Banktillgodohavanden	164 853 102	1 194 286 785
Räntebärande värdepapper	3 868 587 138	6 182 556 146
Diskonteringsinstrument	338 181 988	648 290 076
Övriga fordringar	98 861 638	310 513 660
<b>Summa</b>	<b>4 470 483 866</b>	<b>8 335 646 667</b>

Finlands Bank överförde vid början av 1999 en del av sina fordringar i dollar och yen till ECB.



### 3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

I posten ingår banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

	31.12.2006 euro	31.12.2005 euro
Banktillgodohavanden	98 369 197	58 452 564
Räntebärande värdepapper	787 126 870	671 092 360
Diskonteringsinstrument	156 371 443	55 633 557
Övriga fordringar	19 532 680	69 228 997
<b>Summa</b>	<b>1 061 400 191</b>	<b>854 407 478</b>

### 4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna utanför euroområdet och fordringar i euro på Internationella regleringsbanken (BIS).

	31.12.2006 euro	31.12.2005 euro
Banktillgodohavanden	145 500 000	0
Räntebärande värdepapper	64 954 396	0
Diskonteringsinstrument	156 810 600	0
Övriga fordringar	484 068	131 263
<b>Summa</b>	<b>367 749 064</b>	<b>131 263</b>

### 5. Fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten omfattar fordringar hänförliga till instrument som används i penningpolitiken.

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande transaktioner som genomförs som standardiserade anbuds-förfaranden varje vecka. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att uppfylla syftet med Eurosystemets marknadsoperationer och genom dem tillförs merparten av likviditeten i den finansiella sektorn. Fordringarna relaterade till huvudsakliga refinansieringstransaktioner uppgick vid utgången av 2006 till 500 miljoner euro.

De långfristiga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner som genomförs varje månad som standardiserade anbuds-förfaranden. Fordringarna relaterade till dem var 525 miljoner euro. Under 2006 genomfördes också finjusterande transaktioner

som snabba anbud. Transaktionerna genomfördes antingen som reverserade transaktioner eller i form av inlåning med fast löptid, men för dem fanns inga utestående fordringar eller skulder vid årets slut. Finjusterande transaktioner utförs efter behov för att utjämna ränteffekterna av oväntade likviditetssvängningar på penningmarknaden. Dessutom utnyttjade finska kreditinstitut utlåningsfaciliteten för att trygga sin likviditet, men för dem fanns inga utestående fordringar vid årets slut.

	31.12.2006 Mn euro	31.12.2005 Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	500	1 200
Långfristiga refinansieringstransaktioner	525,2	491,7
<b>Summa</b>	<b>1 025,2</b>	<b>1 691,7</b>

### 6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet.

### 7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna i euroområdet. I februari-mars 2006 omfördelade banken sina finansiella tillgångar genom att byta ut sina placeringar i svenska och danska kronor mot euro. Före 2006 hade banken inga placeringar i euro.

	31.12.2006 euro
Räntebärande värdepapper	4 759 730 358
Diskonteringsinstrument	238 410 658
<b>Summa</b>	<b>4 998 141 016</b>

### 8. Fordringar inom Eurosystemet

I posten redovisas fordringar inom Eurosystemet. Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som fördelas enligt en s.k. fördelningsnyckel. Fördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya medlemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 maj 2004 varit 1,2887 %. På denna fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga

marginalräntan på Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, fränsett guld, på vilket ingen ränta betalas. Fordran är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen. Posten innehåller också saldona på Targetkontona. Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet redovisas också i denna post.

## 9. Övriga tillgångar

I posten ingår mynt i euroområdet, värdepapper upptagna som investeringstillgångar och anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

### *Skulder*

#### 1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel tilldelad enligt fördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel, 10 419 miljoner euro, av totalvärdet av utelöpande eurosedlar.

#### 2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

I posten ingår saldona på kreditinstitutens RTGS-konton. Kreditinstitutet uppfyller sitt kassakrav så att medelvärdet av de dagliga saldona på deras RTGS-konto under uppfyllandeperioden skall vara minst lika stort som deras kassakrav. Syftet med kassakravssystemet är primärt att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering.

Här redovisas också kreditinstitutens insättningar över natten.

#### 3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till andra kreditinstitut än sådana som omfattas av kassakravet.

#### 4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldona på konton i Finlands Bank som innehas av internationella organisationer och banker utanför euroområdet.

#### 5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

I posten redovisas Statskontorets insättningar i valuta för egna betalningar.

#### 6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Repor för förvaltning av valutareserven redovisas här.

#### 7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av handel var fordringarna relaterade till särskilda dragningsrätter vid utgången av 2006 mindre än motposten. Motposten uppgår till 142,7 miljoner SDR och har varit oförändrad under många år, eftersom den inte används för handel.

#### 8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår saldona på Targetkontona, om Finlands Bank har en skuld till Eurosystemet.

#### 9. Övriga skulder

Posten består av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter och övriga skulder.

#### 10. Värderingskonto

Här redovisas uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis. I posten ingår också orealiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper.

#### 11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick till 2 217 miljoner euro. Nettoförändringen består av 156 miljoner euro

i upplösta avsättningar för valutakurs- och prisrisker och 80 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital.

I bokslutet har dessutom gjorts en avsättning för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgick sammanlagt till 478 miljoner euro, varav 96 % eller 459 miljoner euro var täckt.

## 12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust skall denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst skall i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

## 13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2006 blev 293 miljoner euro.

## Noter till resultaträkningen

### 1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna uppgick till totalt 528 miljoner euro. Av dem består 267 miljoner euro av ränteintäkter från valutareserven och 110 miljoner euro av ränteintäkter från europortföljen.

Resten består av ränteintäkter från fordringar i euro. Av dessa var 63 miljoner euro ränteintäkter från fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner och 17 miljoner euro ränteintäkter från en fordran på ECB för överförd valutareserv. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen har nettoredovisats till ett belopp av 65 miljoner euro.

### 2. Räntekostnader

Räntekostnaderna uppgick till totalt 100 miljoner euro. Av dem utgör 72 miljoner euro räntor på inestående kassakravsmiddel. Räntekostnader uppstod också på grund av räntorna på Targetaldon som innehas av centralbanker inom Eurosystemet. Nettot av ut- och inbetalade räntor uppgick till 12 miljoner euro.

### 3. Räntenetto

Räntenettet, som utgjorde 428 miljoner euro, räknas som skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

### 4. Realiserade vinster och förluster av valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade vinster och förluster vid försäljning av poster i utländsk valuta. År 2006 realiserades förluster från valutakursdifferenser för 56 miljoner euro.

### 5. Realiserade prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster vid försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisdifferenserna på värdepapper realiserades 2006 en förlust på 100 miljoner euro.

### 6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker

Under 2006 upplöstes avsättningar för 156 miljoner euro enligt redovisningsprinciperna.

### 7. Nettoandel av monetära inkomster

Här upptas nettosumman av de monetära inkomster som betalats in till Eurosystemet respektive återfördelats från Eurosystemet. De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut inom euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av Targettransaktioner och nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet. Ränta som erlagts på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna. De reserverade tillgångarna består av följande poster: fordringar i euro på kreditinstitut inom euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, fordran i euro för överförd valutareserv, nettofordran inom Eurosystemet på grund av Targettransaktioner, nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet och en med fördelningsnyckeln beräknad begränsad andel av den nationella centralbankens guld. Ingen

avkastning beräknas på guld. Om de reserverade tillgångarna överstiger eller understiger värdet av skuldbasen, beräknas avkastningen på skillnaden med den procentuella genomsnittliga avkastningen på alla nationella centralbankers sammanlagda reserverade tillgångar. Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Den faktiska nettoandelen av de monetära inkomsterna var 5,3 miljoner euro.

#### 8. Andel av ECB:s vinst

ECB delade inte ut vinst för 2005.

#### 9. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

I posten ingår utdelningar för 3 miljoner euro.

#### 10. Övriga intäkter

I posten ingår 17 miljoner euro i Finansinspektionens tillsynsavgifter. I posten ingår också diverse övriga intäkter, bl.a. hyresintäkter, vinster från försäljning av anläggningstillgångar, expeditionssavgifter och ersättningar.

#### 11. Personalkostnader

Lönekostnaderna uppgick till 37 miljoner euro. De sociala kostnaderna och arbetsgivarens pensionsavgift utgjorde totalt 11 miljoner euro. I personalkostnaderna ingår 2006 en understödsavgift på 10 miljoner euro till pensionsfonden.

#### 12. Administrationskostnader

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsteresor och rekrytering.

#### 13. Avskrivningar av anläggningstillgångar

Avskrivningarna av anläggningstillgångarna uppgick till 17 miljoner euro, varav 9 miljoner

euro täcktes ur uppskrivningsfonden. I nettoavskrivningar redovisade Finlands Bank således 8 miljoner euro. Pensionsfondens andel av nettoavskrivningarna var 1 miljon euro. Pensionsfondens intäkter och kostnader särredovisas i resultaträkningen för Finlands Bank.

#### 14. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar uppgick till 5 miljoner euro.

#### 15. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

#### 16. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 20 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds investeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, 9 miljoner euro. I posten redovisas vidare Finlands Banks understödsavgift till pensionsfonden på 10 miljoner euro.

#### 17. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 1 miljon euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds investeringsverksamhet, 18 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

#### 18. Förändring av avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank avsattes 80 miljoner euro för att trygga realvärdet av eget kapital. Pensionsavsättningen var 18 miljoner euro.

#### 19. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2006 blev 293 miljoner euro. Direktionen föreslår för bankfullmäktige att 186 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

## FINLANDS BANKS FÖRVALTNING OCH ÄRENDEN HANDLAGDA AV BANKFULLMÄKTIGE

### Inledning

Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998), som trädde i kraft den 1 januari 1999, är bankens förvaltningsorgan bankfullmäktige och direktio- nen. Till bankfullmäktige hör nio bankfullmäkti- geleddamöter som tillsätts av riksdagen. Bankfull- mäktiges uppgifter är uppdelade på tre områden: tillsyn, centrala förvaltningsuppgifter och övriga uppgifter. Bankfullmäktige ger årligen till riksdagen en berättelse om Finlands Banks verksamhet och förvaltning och om de viktigaste ärenden som bankfullmäktige har behandlat. Dessutom kan bankfullmäktige vid behov ge riksdagen ber- rättelser om genomförandet av den monetära poli- tiken och Finlands Banks övriga verksamhet.

Enligt stadgan för Europeiska centralbanken (ECB) skall huvudmålet för Finlands Bank vara att som en integrerad del av Europeiska central- bankssystemet (ECBS) i överensstämmelse med fördraget upprätthålla prisstabilitet och banken ha som uppgift att för sin del genomföra den monetära politik som ECB-rådet har utformat. Banken skall också för sin del svara för kontant- försörjningen och sedelutgivningen, inneha och förvalta valutareserven, sörja för betalningssy- stemets och det övriga finansiella systemets tillfö- rlitlighet och effektivitet samt delta i utvecklingen av systemet. Dessutom skall Finlands Bank sörja för att det sammanställs och offentliggörs stati- stik som behövs för bankens verksamhet.

Bankfullmäktiges viktigaste arbetssätt är de diskussioner som bankfullmäktige för med di- rektionen under sina sammanträden om den mo- netära politiken i euroområdet, den ekonomiska utvecklingen och genomförandet av Europeiska centralbankens monetära politik. Finlands Bank ser sin organisation som byggare av stabilitet och som en aktiv och konstruktiv medlem i ECBS. Bankens primära mål är att upprätthålla prissta- bilitet för det gemensamma bästa. Som en av de ledande myndigheterna inom den finansiella sek- torn skall centralbanken säkerställa stabiliteten och effektiviteten i det finansiella systemet och främja den finansiella integrationen i Europa.

Vid sina sammanträden 2006 behandlade bankfullmäktige utifrån inledningsanföranden den globala ekonomiska utvecklingen, särskilt utvecklingen i Europa, Förenta staterna och Ryss- land samt det ekonomiska läget i de baltiska län- derna, de ekonomiska effekterna av befolkningens åldrande, förändringarna på den europeiska värdepappersmarknaden, realränteutvecklingen och de finländska hushållens skuldsättning.

Bankfullmäktige diskuterade utifrån inled- ningsanföranden även Europeiska centralban- kens penningpolitik, andra aktuella frågor rela- terade till ECB:s verksamhet, penningpolitiken och bytet av centralbankschef i Förenta staternas centralbank, målen för det gemensamma euro- betalningsområdet (Single Euro Payments Area, SEPA), internationella trender i investeringen av valutareserver och förändringarna i Kinas valu- tareserv. Vidare fortsatte diskussionen från året innan om Finlands Banks balansräkningspolicy och i det sammanhanget omvärderingen av Fin- lands Banks resultaträkning och balansräkning. Också Finlands Banks lagstadgade oberoende, vissa europeiska centralbankers praxis, effekten av Europeiska centralbankens resultat och vik- ten av kostnadsdisciplin i bankens verksamhet behandlades.

Direktionens förslag till vinstutdelning för 2005 grundade sig utom på bestämmelserna om bokslut, monetära inkomster och vinstanvänd- ning i lagen om Finlands Bank (214/1998) också på en översyn av bankens balansräkningspolicy. Målet är en stabil vinstutdelning utan att bankens kapitaltäckning äventyras. Direktionen avser att tillämpa balansräkningspolicyn så att banken vid den årliga vinstutdelningen skall kunna reservera i genomsnitt minst 100 miljoner euro för statens behov; beloppet kan vara större om resultatet så medger. Enligt 21 § i lagen om Finlands Bank kan bankfullmäktige besluta att vinsten skall använ- das på något annat sätt än enligt huvudregeln (50–50), om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfon- dens storlek. Vid sitt möte den 24 mars 2006 beslutade bankfullmäktige med stöd av 11 § 1

mom. 3 punkten och 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank (214/1998) att vinsten för 2005, som uppgick till 200 miljoner euro, skulle disponeras så att en tredjedel överfördes till bankens reservfond och 134 miljoner euro reserverades för statens behov.

### Lagstiftningsreformer

Den nya lagen om statens pensioner (StaPL) trädde i kraft den 1 januari 2007. Den ersätter bl.a. lagen om statens pensioner (StPL) och lagen om statens familjepensioner (StFPL). Lagändringen medförde inga ändringar av innehållet i pensionskyddet, utan bestämmelserna överensstämmer innehållsmässigt med den lagstiftning som trädde i kraft vid början av 2005. Den lagstiftning om statens pensioner som gällde före 2007 upphävdes i huvudsak, dock så att bestämmelserna fortfarande gäller pensionskydd som intjänats före 2007 i anställningsförhållanden som var i kraft före 2007. Bestämmelserna om ändringssökande i pensionsärenden ändrades därför att statens pensionsnämnd, som var första besvärinstans, slogs ihop med besvärsnämnden för arbetspensionsärenden inom den privata sektorn och kommunernas pensionsnämnd till en gemensam pensionsnämnd, besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. Pensionskyddet är lika för staten och för Finlands Bank. För personer vars anställning börjat före 2005 gäller vissa skillnader av vilka de viktigaste är att pensionsåldern är 60 år för personer vars anställning börjat före 1992 och 55 år för kvinnor som börjat sin anställning före den 3 maj 1977. Finlands Banks pensionssystem skiljer sig från statens pensionssystem också vad gäller besvärinstanser och finansieringen av pensionerna. Frånsett beslutsförandet handhas pensionskyddet för bankens anställda helt och hållet av Statskontoret. Enligt 58 § 2 mom. i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998) och 11 § 2 mom. 6 punkten om bankfullmäktiges uppgifter i lagen om Finlands Bank (214/1998) har bankfullmäktige fastställt närmare bestämmelser om tillämpningen av statens pensionslag i tillämpliga delar på de anställdas pensionskydd. Den nya StaPL är mycket detaljerad och därför behöver inte längre några närmare bestämmelser fastställas. För Finlands Bank finns få oförenligheter, och de är klara och tydliga. Bankfullmäktige beslutade därför vid sitt sammanträde den 15 december att fastställa en ny pensionsstadga för Finlands Bank som hänvisar till statens nya pensionslag och lagen om införande av lagen om statens pensioner.

### Förvaltning

De riksdagsvalda revisorerna konstaterade i sammandraget till sin revisionsrapport för 2005 att de anser att översynen av Finlands Banks strategi, organisation och styrsystem har gått i rätt riktning. De ansåg att revideringen av balansräkningspolicyn i syfte att uppnå en stabil vinstfördelning utan att äventyra bankens kapitaltäckning är väl underbyggd. *Bankfullmäktige anser att översynen har varit välgrundande och balansräkningspolicyn god.*

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 23 augusti 2006 sitt beslut om ett besvär som avsåg sättet att beräkna lika pensioner för bägge könen och som gällde en ändring av pensionsstadgan som bankfullmäktige fastställt 1998. Högsta förvaltningsdomstolen förkastade besväret.

### Direktionen

Bankfullmäktige beslutade vid sitt möte den 29 september om kriterierna för besättandet av tjänsten som direktionsmedlem och inledde förfarandet med anmälan till tjänsten. Vid sitt möte den 27 oktober gjorde bankfullmäktige en framställning att statsrådet skulle föreslå direktionsmedlemmen, vicehäradshövding, ekonomie magister Pentti Kalevi Hakkarainen till tjänsten som medlem av Finlands Banks direktion från och med den 1 februari 2007. Statsrådet beslutade att enligt bankfullmäktiges framställning för republikens president föreslå att Hakkarainen skulle utnännas. Republikens president utnämnde Hakkarainen till medlem av direktionen för en mandatperiod på fem år räknat från den 1 februari 2007.

Vid utgången av 2006 innehade direktionsmedlemmarna följande medlemskap i anslutning till tjänsteutövningen:

Direktionens ordförande *Erkki Liikanen*  
ECB-rådet och allmänna rådet, medlem  
Internationella valutafonden, styrelseledamot

Direktionens vice ordförande *Matti Louekoski*  
Finansinspektionen, direktions ordförande  
Försäkringsinspektionen, direktionsmedlem  
ECB-rådet, suppleant för chefdirektören  
Internationella valutafonden, suppleant i styrelsen

Direktionsmedlem *Sinikka Salo*  
Europeiska centralbankssystemet, kommittén  
för internationella förbindelser (IRC), ledamot

Direktionsmedlem *Pentti Hakkarainen*  
EU:s ekonomiska och finansiella kommitté  
(EFC), ledamot

Dessutom hade direktionsmedlemmarna andra bisysslor och förtroendeuppdrag som bankfullmäktige godkänt med stöd av 17 § i lagen om Finlands Bank (214/1998).

### Bankfullmäktiges sammansättning

Bankfullmäktige bestod vid början av 2006 av följande personer som utsetts av riksdagens elektorer:

*Ala-Nissilä, Olavi*, ekonomie magister  
*Backman, Jouni*, studerande i samhällsvetenskaper

*Kanerva, Ilkka*, politices magister  
*Alho, Arja*, politices doktor  
*Andersson, Janina*, politices magister  
*Anttila, Sirkka-Liisa*, förvaltningsnotarie  
*Kalli, Timo*, jordbrukare  
*Katainen, Jyrki*, magister i samhällsvetenskaper  
*Korhonen, Martti*, huvudförtroendeman

Ordförande var bankfullmäktigeledamot Olavi Ala-Nissilä och vice ordförande bankfullmäktigeledamot Jouni Backman. Tredje medlem i arbetsdelegationen var bankfullmäktigeledamot Ilkka Kanerva.

Olavi Ala-Nissiläs uppdrag upphörde då han utnämndes till medlem av Europeiska revisionsrätten. Riksdagen beviljade på begäran Ilkka Kanerva, Timo Kalli och Sirkka-Liisa Anttila befrielse från uppdraget som bankfullmäktigeledamot. Riksdagen förrättade fyllnadsval och valde den 8 mars politices magister *Mari Kiviniemi* i stället för Ala-Nissilä, den 14 mars politices magister *Jyri Häkämies* i stället för Kanerva, den 28 april agrolag *Eero Lankia* i stället för Kalli och den 17 maj plåtslagare-svetsare *Markku Koski* i stället för Anttila till bankfullmäktigeledamöter för resten av perioden.

Vid sitt möte den 24 mars valde bankfullmäktige Mari Kiviniemi till ordförande.

Bankfullmäktiges sekreterare var vicehäradshövding *Anton Mäkelä* och rådgivare politices doktor *Jaakko Kiander*.

### Revisorer

Riksdagen förrättade den 7 februari val av revisorer och revisorssuppleanter för Finlands Bank och utsåg följande personer till revisorer av bankens räkenskaper för 2006:

*Bryggare, Arto*, riksdagsledamot  
*Vanhanen, Veli*, CGR  
*Kiviranta, Esko*, riksdagsledamot  
*Koskela, Matti*, CGR  
*Seppälä, Timo*, riksdagsledamot.

Till revisorssuppleanter utsågs:

*Paatero, Sirpa*, riksdagsledamot  
*Kuusiola, Arto*, CGR  
*Lintilä, Mika*, riksdagsledamot  
*Kauppinen, Keijo*, CGR  
*Nepponen, Olli*, riksdagsledamot.

Revisorerna valde den 4 maj riksdagsledamot *Timo Seppälä* till ordförande och utsåg professor *Kalervo Virtanen* till sekreterare.

### Revisionen

De revisorer som utsetts vid 2005 års riksdag, riksdagsledamot *Timo Seppälä*, riksdagsledamot *Arto Bryggare*, riksdagsledamot *Esko Kiviranta*, professor, CGR *Markku Koskela*, och ekonomie kandidat, CGR *Veli Vanhanen*, verkställde 20–23 mars granskning av Finlands Banks bokslut, bokföring och förvaltning för 2005.

CGR-samfundet Ernst & Young Oy granskade bankens räkenskaper och bokslut i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och revisorerna tog del av den rapport som upprättats över granskningen. Enligt revisorernas utlåtande fastställde bankfullmäktige vid sitt möte den 24 mars bankens resultaträkning och balansräkning för 2005.

## FINANSINSPEKTIONEN

### Inledning

Enligt lagen om Finansinspektionen (587/2003), som trädde i kraft den 1 juli 2003, fungerar Finansinspektionen administrativt i samband med Finlands Bank men är självständig i sina beslut. Bankfullmäktige övervakar den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och Finansinspektionens direktions har det övergripande ledningsansvaret. Bankfullmäktige utnämner medlemmarna i direktionen. Direktionen tillställer bankfullmäktige en årlig berättelse över Finansinspektionens verksamhet och minst en gång om året en berättelse över målsättningarna för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelsen<sup>6</sup>. I denna berättelse till riksdagen kan bankfullmäktige enligt övervägande ta in ärenden från direktions årliga berättelse och om de så önskar behandla direktions berättelse om målsättningarna för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelsen som en del av denna berättelse. På detta sätt kan bankfullmäktige initiera en diskussion i riksdagen om Finansinspektionens samhälleligt viktiga strategier och beslut.

### Lagstiftningsreformer

Under 2006 och ännu in på 2007 har pågått flera stora lagstiftningsprojekt om finansmarknaden. Bland dem kan nämnas de nya kapitaltäckningsreglerna och genomförandet av direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID) och det s.k. öppenhetsdirektivet. De lagar som följer av de nya kapitaltäckningsreglerna och öppenhetsdirektivet träder sannolikt i kraft under första halvåret 2007 och de lagar som följer av MiFID-direktivet i slutet av 2007.

<sup>6</sup> Verksamhetsberättelsen finns på svenska på Finansinspektionens webbplats <http://www.rahoitustarkastus.fi/Swe/Publicerat> och direktions berättelse till bankfullmäktige enbart på finska på webbsidan <http://www.rahoitustarkastus.fi/Fin/Tiedotus>.

Lagstiftningen för genomförande av direktivet om uppköpserbjudanden trädde i kraft vid början av juli 2006. Harmoniseringen av medlemsstaternas regelverk gör det lättare att ge offentliga uppköpserbjudanden inom EU, vilket för sin del ökar värdepappersmarknadens effektivitet också i Finland. Utgångspunkt för lagstiftningen är framförallt lika behandling av alla värdepappersinnehavare i ett bolag och en omfattande informationsskyldighet.

### Förvaltning

De riksdagsvalda revisorerna såg i sammandraget till sin revisionsrapport för 2005 det som viktigt att åtgärder vidtas för att trygga Finansinspektionens verksamhetsförutsättningar och finansiering under föränderliga förhållanden. *Bankfullmäktige har vid sitt möte den 15 december 2006 för kännedom mottagit Finlands Banks direktions ställningstagande med Finansinspektionens yttrande som bilaga.*

Utifrån de tankar och synpunkter som kommit fram i den offentliga debatten diskuterade bankfullmäktige en sammanslagning av Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen. Bankfullmäktiges arbetsutskott fick information om frågan i samband med att processen att välja ny direktör för Finansinspektionen startade.

Direktör för Finansinspektionen var ekonomie magister *Kaarlo Jännäri*.

Bankfullmäktige beslutade vid sitt möte den 13 september om kriterierna för besättandet av tjänsten som direktör för Finansinspektionen och inledde förfarandet med anmälan till tjänsten. Vid sitt möte den 13 oktober gjorde bankfullmäktige en framställning att statsrådet skulle föreslå vicehäradshövding, ekonom *Hilkka Liisa Anneli Tuominen* till tjänsten som direktör för Finansinspektionen för perioden 1.2.2007–31.1.2012. Statsrådet beslutade att enligt bankfullmäktiges framställning för republikens president föreslå att Tuominen skulle utnämnas. Republikens president utnämnde Tuominen till direktör för Fi-



nansinspektionen för en mandatperiod på fem år från och med den 1 februari 2007.

Ordförande i Finansinspektionens direktion under första halvåret var vice ordföranden i Finlands Banks direktion *Matti Louekoski* som utnämns till medlem på förslag av Finlands Bank med avdelningschef *Heikki Koskenkylä* som personlig suppleant. Vice ordförande var lagstiftningsdirektör *Pekka Laajanen* som utnämns till medlem på förslag av finansministeriet. De övriga direktionsmedlemmarna var finansrådet *Heikki Solttila* som utnämns till medlem på förslag av finansministeriet med lagstiftningsrådet *Ilkka Harju* som suppleant, överdirektör *Tarmo Pukkila* som utnämns till medlem på förslag av social- och hälsovårdsministeriet med regeringsrådet *Katriina Lehtipuro* som suppleant och Finansinspektionens direktör *Kaarlo Jännäri* och Försäkringsinspektionens överdirektör *Hely Salomaa* som utnämns enligt lagen om Finansinspektionen. Vid sitt möte den 31 maj 2006 utnämnde bankfullmäktige Finansinspektionens direktion för en ny treårsperiod från och med den 1 juli 2006. Direktionen fick samma sammansättning med undantaget att till suppleant på förslag av social- och hälsovårdsministeriet utnämndes biträdande avdelningschef *Carin Lindqvist-Virtanen* i stället för *Lehtipuro*.

Som direktionens sekreterare fungerade Finansinspektionens chefsjurist *Markku Lounatuori*.

### **Stabiliteten på finansmarknaden och Finansinspektionens verksamhet**

Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att upprätthålla stabiliteten på finansmarknaden och förtroendet för finansmarknadens funktion. Finansinspektionen övervakar bl.a. bankernas, värdepappersföretagens, fondbolagens och fondbörsens verksamhet och finansiella ställning. Finansinspektionen övervakar också hur noterade bolag uppfyller sin informationsskyldighet. Finansinspektionens uppgift är att övervaka före skrivna tillsynsobjekts och övriga finansmarknadsaktörers verksamhet så som bestäms i lag. Dessutom skall Finansinspektionen instruera finansmarknadsaktörerna att i sin verksamhet tillämpa goda förfaranden och främja kunskaperna om finansmarknaden.

I sin egen verksamhetsberättelse bedömde Finansinspektionen att det finansiella läget i Finland var fortsatt gynnsamt och stabilt 2006. Enligt Finansinspektionen har det finansiella systemet en god förmåga att klara störningar och

i internationell jämförelse är bankerna i Finland mycket kapitalstarka. Kreditriskerna hade emellertid ökat något på längre sikt.

*Riksdagens bankfullmäktige instämmer med Finansinspektionen om finansmarknadens stabilitet och det tillfredsställande läget inom banksektorn. Samtidigt vill bankfullmäktige dock fästa uppmärksamhet vid de ökade riskerna med de redan länge snabbt ökande utlåningsvolymerna.*

### **Utvecklingen på finansmarknaden 2006**

År 2006 var för finansmarknaden ett mycket gynnsamt år såväl i Finland som internationellt. Några stabilitetshotande kriser förekom inte. Förtroendet för finansmarknaden var gott. I internationell jämförelse är de finländska bankerna fortfarande mycket kapitalstarka. Banksektorn hade även 2006 i genomsnitt mycket stark kapitaltäckning och tillräckliga kapitalbuffertar för sitt risktagande. Riskhanteringen i företagen under tillsyn var i huvudsak upplagd på ett tillfredsställande sätt. De finländska bankerna hade endast obetydligt med kreditförluster och oreglerade fordringar. Bankerna hade god lönsamhet.

Även om läget på finansmarknaden och inom banksektorn var gynnsamt fanns det fler oroande drag än förut i den finansiella utvecklingen. Mest oroande var att utbudet och efterfrågan på bostadslån fortsatte att öka snabbt. Tillväxten i bostads- och konsumtionslånen var fortsatt snabb. Den ökade utlåningen ledde inte till några större förluster för de finländska bankerna, men observationerna om försämrad kvalitet i kreditportföljerna och säkerhetsunderskott har ökat en aning. Bankernas bolånemarginaler har varit mycket små. I prissättningen av krediter till hushållskunder har riskerna knappast alls beaktats. Finansinspektionen uppmanade bankerna att beakta de risker som på längre sikt följer av de små marginalerna, att utveckla en riskrelaterad prissättning och för sin del sörja för att kunderna inte överskuldsetter sig.

Bankfullmäktige fäste i sin berättelse för 2005 uppmärksamhet vid de risker för skuldsatta och för hela ekonomin som den snabbt ökade utlåningen och framförallt de allt större bolånen för med sig. Finansinspektionen satsade därför 2006 mer resurser på tillsynen. Särskilt inspekterades bankernas exponeringar för kreditrisker relaterade till bolån och andra hushållskrediter. Vid inspektionerna kom det fram att krediter beviljades med mindre marginaler än rekommenderat, uppluckrade utlåningskriterier och flexibilitet

i fråga om säkerheter. Finansinspektionen påminde bankerna om att kraven i Finansinspektionens standard om kreditrisker måste följas. Bankerna gjordes uppmärksamma på riskerna på längre sikt på grund av de små marginalerna och uppmanades vara beredda på konjunkturväxlingar. De påmindes också om vikten av god banksed, enligt vilken bankerna inte med sin verksamhet skall bidra till att kunderna över-skuldsätter sig.

Trots de krympande räntemarginalerna var banksektorns lönsamhet 2006 fortsatt god och kapitaltäckningar stark. Företagen under tillsyn hade fortfarande en god kapitaltäckning och riskhanteringsförmåga även om bankernas kapitaltäckningsgrad försvagades något under 2006.

Finansinspektionen inriktade sina resurser särskilt på tillsyn av kreditrisker och kreditriskhantering, operativa risker och internkontroll och utveckling av rapportering och Finansinspektionens riskanalyser. Det framgick att bankernas kreditrisker ökat en aning på grund av den långvariga utlåningsökningen, men företagen under tillsyn hade fortfarande en god riskhanteringsförmåga. Företagen har fått feedback om marknadsuppförandet på kreditmarknaden och uppmanats att rätta till bristerna i riskhanteringen.

### **Uppfyllelsen av målen för Finansinspektionens verksamhet**

En stabil finansmarknad bygger på att tillhandahållarna av finansiella tjänster har de ekonomiska förutsättningarna för sin verksamhet och tillräcklig förmåga att klara externa marknadsstörningar. Finansinspektionen bedömer de finansiella företagens riskhanteringsförmåga och interna styrning. Under de senaste åren har företagen under tillsyn haft god kapitaltäckning och riskhanteringsförmåga. Dessutom har den interna kontrollen och riskhanteringen i företagen fungerat rätt väl.

Finansinspektionens uppfattning är att de noterade bolagen i Finland för närvarande uppfyller sin informationsskyldighet på ett minst sagt tillfredsställande sätt. Utifrån inspektions- och tillsynsobservationer kan slutsatsen dras att företagen under tillsyn i stort sett har visat prov på ett sakligt uppförande.

Informationen till investerarna behöver ännu utvecklas. Enligt Finansinspektionens undersökning varierar kvaliteten på de noterade bolagens IFRS-bokslut och mycket återstår i utvecklingen

av boksluten. Däremot uppfyller bolagen sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagstiftningen minst sagt tillfredsställande. Försummelser har förekommit i enskilda fall. Det fanns fortfarande markanta skillnader mellan bolagen i informationsgivningen, men inga väsentliga brister observerades. De noterade bolagen fick vägledning och utbildning om förändringarna i bestämmelserna om informationsskyldighet i värdepappersmarknadslagstiftningen.

Investerarinformationen om finansiella tjänster är i stort sett av hög kvalitet. Dock bör enligt Finansinspektionen större klarhet eftersträvas särskilt i informationen om strukturerade och andra nya komplicerade produkter.

Prissättningen av grundläggande banktjänster ändrades något under året. Bankfullmäktige fäste i sin berättelse 2005 vikt vid avgifterna för banktjänster och önskade att Finansinspektionen skulle följa utvecklingen av bankavgifterna och tillgången till banktjänster till skäliga priser. Tillgången till och prissättningen av grundläggande banktjänster undersöktes två gånger 2006. Även om priserna på vissa tjänster hade gått upp erbjuds grundläggande banktjänster fortfarande till ett skäligt pris och inga problem har observerats i fråga om tillgången på dem. Vissa tjänster kan anses vara dyra, men fördelaktigare alternativ finns också i sådana fall.

Behovet av reglering och tillsyn av de allra vanligare snabblånen började undersökas 2006. Finansinspektionen har undersökt snabblånen och lagt ut information om dem på sin webbplats. Finansinspektionen stöder myndigheternas gemensamma strävanden att utreda olägenheterna i samband med snabblån och behovet att ändra lagstiftningen.

Antalet yrkanden om polisutredning ökade 2006. Finansinspektionen begärde polisutredning i tre misstänkta fall av missbruk på värdepappersmarknaden, mot ett fall 2005. Också antalet fall som Finansinspektionen undersökte ökade. Den största orsaken till det ökade antalet undersökta fall var att Finansinspektionen efter att många regelverksprojekt slutförts kunde inrikta mer resurser på tillsyn och utöka sin regelmässiga undersökningsverksamhet. Också antalet anmälningar från marknadsparterna har inverkat på antalet undersökta fall.

Finansinspektionen samarbetade liksom under tidigare år med polis- och åklagarmyndigheterna. Finansinspektionen har också haft två representanter för polisen i arbetsrotation. Ett utredningsyrkande gällde misstanke om försummelse av informationsskyldigheten och två fall

missbruk av insiderinformation. Antalet undersökta fall ökade betydligt 2006. Detta var möjligt då Finansinspektionen efter att många regelverksprojekt slutförts kunde inrikta mer resurser på tillsyn och utöka sin regelmässiga utredningsverksamhet.

### **Internationellt utvecklings- och tillsynssamarbete**

Finansinspektionen har satsat stora resurser på ett smidigt, effektivt och tidtabellsenligt införande av Basel II-reglerna i företagen under tillsyn och i inspektionens egen tillsynsverksamhet. Finansinspektionens Basel II-standarder färdigställdes under året enligt tidtabellen. En stor mängd informationsmöten och platsbesök arrangerades. Prövningen av företagens interna modeller och omläggningen av rapporteringen krävde av Finansinspektionen mycket stora resurser.

Finansinspektionen har fördjupat sitt samarbete med Försäkringsinspektionen på många områden, och innehållet i tillsynen av de finländska finans- och försäkringskonglomeraten har myndigheterna utvecklat tillsammans. Tillsynen fortsätter att utvecklas intensivt. Stora resurser har också satsats på samarbetet med de nordiska och de baltiska ländernas tillsynsmyndigheter i tillsynen av bankkoncerner med verksamhet i flera länder. Samarbetet har framförallt gällt tillsynen av Nordea och Sampo. Övervakningen av den finansiella stabiliteten i Finland kräver att samarbetet fördjupas ytterligare. Behovet av samarbete ökade även när Sampokoncernens bankverksamhet såldes till Danske Bank i slutet av 2006.

Finansinspektionen har sökt medverka till att EU:s tillsynsmodell skulle ta större hänsyn till omstruktureringar i företagen under tillsyn. EU har erkänt en för Finland viktig aspekt, nämligen värdlandets roll i tillsynen av stabiliteten på den egna marknaden, krishantering och insättningskydd. Det finns dock inga planer på att åtminstone i en nära framtid se över den primära ansvarsfördelningen mellan hemlands- och värdlandsmyndigheterna utan myndigheterna reagerar på förändringar i omvärlden genom utökade praktiska samarbetsformer. Finansinspektionen söker aktivt medverka till att fortsatta förutsättningar finns att svara för stabiliteten på den inhemska finansmarknaden även under föränderliga marknadsstrukturer.

Samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna kan dock inte helt kompensera det faktum att alla funktioner inte längre hör till den nationella till-

synsmyndighetens behörighetsområde. Utläggning och utvidgning av verksamhet över traditionella gränser har blivit allt vanligare, vilket för sin del gjort det finansiella systemet mer riskfyllt. Detta gäller särskilt Finland där två stora banker och en fondbörs är i utländsk ägo.

Många praktiska hinder till trots fortsätter finansmarknaderna i Europa att integreras och strukturaffärerna över gränserna ökar. Finanssektorn i de nya EU-länderna ägs till stor del av utlandet. Att Nordea och Helsingforsbörsen hör till koncerner med säte i Sverige och Sampo till en koncern med säte i Danmark väcker i Finland frågan om det är möjligt för den nationella tillsynen att effektivt främja stabiliteten och förtroendet. I Norden behövs ett fördjupat tillsynssamarbete eftersom multinationella bankers risker omöjligt kan övervakas av en enda tillsynsmyndighet. Finansinspektionen i Finland har till uppgift att bevaka stabiliteten på den finska finansmarknaden oberoende av ägarstrukturen i de företag som är verksamma på denna marknad.

### **Allmän effektivitet och tillräckliga resurser i Finansinspektionens verksamhet**

Inom den finansiella tillsynen har effektivitets- och kompetenskraven under de senaste åren ökat. Samtidigt skapar Finansinspektionens nya uppgifter och tillsynsreformer ett tryck på resursanvändningen och behovet av tillräckliga resurser.

Nya uppgifter som Finansinspektionen har ålagts är tillsynen över noterade bolags årsredovisningar, skyldigheten att öka allmänhetens kunskaper om finansmarknaden som skrevs in i lagen om Finansinspektionen 2003 och den 2006 slutförda kapitaltäckningsreformen (Basel II). Det internationella samarbetet inom bland annat Europeiska värdepapperstillsynskommittén CESR och Kommittén för europeiska banktillsynsmyndigheter CEBS binder också upp Finansinspektionens resurser.

Finansinspektionen lyckades under 2006 passa sig till sina nya uppgifter utan att öka sin personal.

Nya resurser rekryterades inte under året. Effektiviteten och kompetensen har ökat genom utbildning, ersättande rekryteringar och arbetsrotation. Resursallokeringen är emellertid en ständig utmaning för Finansinspektionen. På grund av det goda sysselsättningsläget inom den finansiella sektorn har det blivit svårare att rekrytera erfarna experter, vilket väsentligt har ökat personrisken.

Finansinspektionen har gjort upp beredskapsplaner och alternativa anpassningslösningar för den händelse att förändringar i marknadsstrukturerna påverkar Finansinspektionens inkomstunderlag.

### **Riksdagens bankfullmäktiges bedömning av Finansinspektionens verksamhet**

Lagen om Finansinspektionen fastställer att riksdagens bankfullmäktige skall övervaka den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. Med övervakning av den allmänna ändamålsenligheten avses en bedömning av i vilken mån Finansinspektionen har lyckats nå det mål som fastställts i lagen till den del inspektionen har kunnat påverka det inom ramen för sin uppgift. Med övervakning av den allmänna effektiviteten avses särskilt övervakning av den allmänna utvecklingen av personalstyrkan och budgeten i relation till Finansinspektionens uppgifter.

Enligt sin egen bedömning har Finansinspektionen verkat för en funktionssäker marknad och en god intern styrning i företagen under tillsyn. Finansinspektionen anser att tillsynsobjektens riskhanteringsförmåga är tillfredsställande i relation till deras risktagande och att de finländska bankerna i internationell jämförelse är mycket kapitalstarka. Därför har det finansiella systemet i Finland en mycket tillfredsställande förmåga

att klara påfrestningar. *Bankfullmäktige anser att denna bedömning är välgrundad.*

*Riksdagens bankfullmäktige anser att Finansinspektionen har verkat för en funktionssäker marknad och en god intern styrning i företagen under tillsyn.*

*Bankfullmäktige instämmer också i Finansinspektionens uppfattning om finansmarknadens stabilitet och det gynnsamma läget inom banksektorn. Bankernas kapitaltäckning är utmärkt och kredit- och ränteriskerna under kontroll, även om riskerna har ökat på grund av den sedan länge snabbt ökande utlåningen. Bankfullmäktige önskar därför i likhet med tidigare år fästa uppmärksamhet vid de risker för skuldsatta och för hela ekonomin som den snabbt ökande utlåningen och särskilt de allt större bolånen för med sig.*

*Bankfullmäktige anser att Finansinspektionens resurser är lagom stora för inspektionens grundläggande uppgift. Att stora i Finland verksamma banker har övergått i utländsk ägo kan emellertid leda till att läget förändras.*

*Bankfullmäktige har fäst uppmärksamhet vid bankavgifterna och Finansinspektionen har följt utvecklingen av dem och tillgången till banktjänster. Bankfullmäktige önskar att Finansinspektionen fortsätter att följa utvecklingen.*

*Snabblånen med hög ränta via mobiltelefon och betalningsstörningarna till följd av dem ökade kraftigt under året. Bankfullmäktige önskar att Finansinspektionen utreder möjligheterna att reglera snabblåneverksamheten med hjälp av lagstiftning.*

Helsingfors den 30 mars 2007

**MARI KIVINIEMI**

**JOUNI BACKMAN  
ARJA ALHO  
JYRKI KATAINEN  
MARKKU KOSKI**

**JYRI HÄKÄMIES  
JANINA ANDERSSON  
MARTTI KORHONEN  
EERO LANKIA**

*Anton Mäkelä*

